

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کanal نلگرام @Gaj_ir عضو شوید.

آزمون‌های سراسری گاج

گنجینه درس‌درا انلچارپ کنبد.

سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۲

جمعه ۱۵/۰۹/۹۸

پاسخ‌های تشریحی پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
۶۵	۲۸۰

عنوانی مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۵ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۱۶	۱۲۵	
	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۳	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ ۳	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
	تاریخ ۲	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا ۳	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
	جغرافیای ایران	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
	جغرافیا ۲	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۲۶۱	۲۷۰	
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه ۲	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
	منطق	۱۰	۲۹۱	۳۰۰	
	فلسفه یازدهم	۱۰	۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسری کاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری نیا	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	فارسی
حسام حاج مؤمن - اردلان منصوری سید مهدی میرفتحی - پریسا فیلو	روح الله اصغری	زبان عربی
بهاره سلیمانی	مرتضی محسنی کبیر محمد رشایی بغا	دین و زندگی
مریم پارساییان	امید یعقوبی فرد	زبان انگلیسی
ندا فرهنگی - پگاه افتخار سودابه آزاد - زهرا ساسانی	محمد بگانه	ریاضیات
مریم پارساییان - رقیه بژنده اردلان منصوریان - مریم میرقاسمی	میترا چینی ساز	اقتصاد
سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارساییان - اردلان منصوریان	محمد اسماعیل سلمانپور	تاریخ
محمد اسماعیل سلمانپور مریم پارساییان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی	محسن مصلایی	جغرافیا
مریم پارساییان - رقیه بژنده اردلان منصوریان	میبا تاجیک	جامعه‌شناسی
مریم پارساییان - عmad صفرنژاد	الهام سادات عابدی	فلسفه و منطق
سیده مریم میرقاسمی - مریم پارساییان رقیه بژنده	نگار کاغذگران	روان‌شناسی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمانی - سانا فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارساییان

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آر: فرهاد عبدی

طرح شکل: فاطمه مینا سرست

حروفنگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - الناز دارانی - مهناز کاظمی
فرزانه رجبی

امور چاپ: عباس جعفری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب، بین
چهارراه ولی‌عصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع‌رسانی: ۰۲۰-۶۴۶۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

فارسی

- ۱۲** **فیه‌مافیه؛ مولوی / فی حقیقت العشق؛ شهاب‌الدین شهروردی /** سمعونی پنجم جنوب؛ نزار قبّانی / تمہیدات؛ عین القضاط همدانی / قصّة شیرین فرهاد؛ احمد عربلو / هفت بیکر؛ نظامی (۶ مورد)
- ۱۳** **۱** اسلوب معادله بیت (ب): زلف و خط / چهره او / ناتوانی از پوشاندن = ته دامن شبها / آتش / نمایان بودن
حسن تعلیل بیت (الف): دلیل قرار داشتن شاره آتش در سنگ، تأثیرپذیری از خوی بد معشوق است.
واج‌آرایی بیت (د): تکرار صامت «ن»، «س» و «ش»
استعاره بیت (ج): جان‌بخشی به آتش
تلمیح بیت (ه): اشاره به گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم (ع)
- ۱۴** **بررسی آرایه‌ها:**
تشبیه: لب به می / می به گل
حس‌آمیزی: حرف تلخ (آمیختن دو حس شنوابی و چشایی)
تناقض: این که تلخی موجب گوارانی شدن شود.
ایهام تناسب: سور: ۱- هیجان (معنی موجود در بیت) ۲- نوعی مزه (معنی نادرست، تناسب با تلخ و گوارا)
- ۱۵** **بررسی آرایه‌ها در گزینه (۲): اغراق: فراوانی اشک /** تضاد: کوه ≠ کاه / جناس: کوه، کاه / تشبیه: کوه به کاه
- ۱۶** **۱** **تشبیه: پرده شب (اضافه تشبیه) / تناقض: —**
بررسی سایر گزینه‌ها:
استعاره: نسبت دادن فهمیدن به آینه / مراعات نظیر: طوطی، آینه، زبان و حرف / زبان، چشم
۳) نفعه حروف: تکرار مصوت بلند «ا» و صامت‌های «ن» و «س» / اسلوب معادله: زبان نبض / دست مسیحا / خوب یافتن = رگ جان سخن / سخن‌دان / دانستن
۴) ایهام تناسب: قلب: ۱- تقلیبی (معنی موجود در بیت) ۲- عضو مرکزی دستگاه گردش خون، دل (معنی نادرست، تناسب با دل) / تلمیح: اشاره به روایت زندگی حضرت یوسف (ع)
- ۱۷** **۲** **مفهوم گزینه (۲): عجز انسان از درک و وصف خداوند**
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیه به نیکوکاری
- ۱۸** **۳** **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): عزّت و ذلت به دست خداست.**
مفهوم سایر گزینه‌ها:
۱) خاکساری و بلاکشی عاشق
۲) تقابل عشق و صبر
۴) گله از ناکامی و روزگار ناموفق
- ۱۹** **۴** **مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): هر کسی ظرفیت و لیاقت عشق را ندارد.**
مفهوم سایر گزینه‌ها:
۱) گدازندگی عشق حقیقی و تداوم دل‌بستگی به عشق مجازی
۲) درد عشق، درمان است. / لذت رنج عاشقی / رهایی حقیقی در گرفتاری عشق است. / عشق مایه ترک وجود مادی است.
۳) ضرورت وجود راهنمای در راه عشق / عشق، خود، راهنمای عاشقان است.

- ۱** **۴** **معنى درست واژه‌ها: مُتراكِم؛ روی هم جمع شده، بر هم نشیننده، انبوه / إکرام؛ بزرگ داشتن، بخشش داشتن، احترام کردن /** آشباح: جمع شیخ، کالبدہ، سایه‌ها، سیاهی‌هایی که از دور دیده می‌شود. / سامان: درخور، میسر، امکان / دمساز: مونس، هم‌راز، دردآشنا
- ۲** **۳** **معنى درست واژه‌ها: موجّش؛ وحشت‌آور، ترسناک / خلَنْگ؛** نام‌گیاهی است، علف جارو / لگام: افسار، دهنۀ اسب / مُلَازِم؛ همراه (ملازمان: همراهان) / خلاچل: جمع جلجل، زنگ‌ها، زنگوله‌ها
- ۳** **۲** **معنى درست واژه در سایر گزینه‌ها:**
(۱) تریاق: پادزهز، ضد زهر
(۲) گرزه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک
(۴) خلعت: جامه‌ای که بزرگی به کسی بخشد.
- ۴** **۲** **املای درست واژه‌ها:**
محنت: رنج
منسوب: نامیده‌شده (منسوب: نصب‌شده)
سور: جشن (صور: اشکال)
- ۵** **۳** **املای درست واژه: فراغ:** آسایش (فرق: دوری، جدایی)
- ۶** **۳** **املای درست واژه: گذاردن:** رها کردن
- ۷** **۳** **بررسی سایر گزینه‌ها:**
(۱) ساقی (۲) رب
(۴) صائب
- ۸** **۴** **رخسار تو داغ ببلان را تازه می‌سازد**
نهاد مفعول مسندر فعل
- ۹** **۲** **بررسی نقش دستوری واژه‌ها:**
[تو] تلاش نام داری
نهاد مفعول فعل
[تو] چون نگین تن در سیاهی ده.
نهاد متهم مفعول متهم فعل
چون زمین ناقابل افتاد سعی دهقان چه سازد؟
نهاد مسندر فعل
- ۱۰** **۱** **ترکیب وصفی: من افگار / شربت تلخ / هیچ کس / هر که /** گرهی چند / این کار / هرچه / چه راه / هر قدر / دل افگار (۱۰ مورد)
ترکیب اضافی: پند ناصح / جنون من / بدخویی بیمار / اکار جهان / صحبت من / درد طلب (۶ مورد)
- ۱۱** **۱** **صائب: منادا**
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) بی قراری من آن روز یکی هزار شد
نهاد مسندر فعل
- ۱۲** **۳** **ای [گسی که] رخت شسته‌تر از دامن مهتاب بهار [آست].**
نهاد مسندر فعل
- ۱۳** **۴** **معنی نازک ز لفظ برهنه‌تر گردد**
نهاد مسندر فعل

٣ ترجمه کلمات مهم: الباحث: پژوهشگر / کان قد بتی: ساخته بود / مختبرا: آزمایشگاهی / انفجرا: منفجر شد / خطأ: به اشتباه، اشتباهی اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «انفجرا» فعل لازم است. «منفجر شد» نه «منفجر کرد». ضمناً معادلی برای «آن را» در عبارت عربی نمی‌بینیم!

۲) «این کاوشگری کوچک است که» ترجمة عبارت دیگری است. «کان قد بتی» معادل ماضی بعيد است نه ساده، عدم ترجمة «المختبر»!

۳) صفت «صغری» برای «الباحث» است نه «مختبرا!» «کان قد بتی» معادل ماضی بعيد است. «منفجر کرد» نادرست است.

٤ ترجمه کلمات مهم: إتصالنا: تماس گرفتیم / مُشرِف الفنَّدق: مدیر داخلی هتل / هاتفیا: تلفنی / أخْبَرْتَاهُ: او را با خبر ساختیم / الفُرْقة الثانية: اتاق دوم / شَرَشَفَا ناقصاً: ملافه‌ای ناقص

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «هاتفیاً» ترجمه نشده است. «أخْبَرْنَا» ماضی است نه مضارع.

۲) «هاتفیاً» بهتر است «تلفنی» ترجمه شود نه «با تلفن»، «شَرَشَفَا» نکره است.

۳) «هاتفیاً» ترجمه نشده است، «شَرَشَفَا» نکره است.

١ ترجمه کلمات مهم: فن: هر که / أفاد البشريَّة: به بشریت سود رساند / أعماله الصالحة: کارهای نیک خود / بقی: باقی می‌ماند / ذکر: یادش / ذاكرة الناس: حافظه مردم

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) ضمیر «هـ» در «أعماله» ترجمه نشده است. «أفاد: سود رساند» نه «سود برند»!

۳) «البشرية» بهتر است همان بشریت ترجمه شود. «الناس» باید مردم ترجمه شود نه ایشان، «بقی» یعنی «باقي می‌ماند» نه «نگه می‌دارد»!

۴) کلاً ساختار عبارت عربی در ترجمه جایه‌جا شده است.

٢ ترجمه کلمات مهم: تخيّرنا: ما را شگفتزده می‌سازد / قَدْرَة الدلّافين: توانایی دلفین‌ها / على إرشاد الإنسان: بر راهنمایی کردن انسان / طائرة: یک هوپاپیما / عَرْقِ سَفِينَة: غرق شدن یک کشتی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) زاید بودن «از»، «على» معنای «بر» می‌دهد، «از ... شگفتزده می‌شویم» کاملاً نادرست است.

۲) «قدرتی که ... دارند» کاملاً نادرست است. «على» معنای «بر» می‌دهد، «طائرة» و «سفينة» نکره هستند و باید نکره ترجمه شوند.

۳) «طائرة» و «سفينة» نکره هستند، «غرق» ترجمه نشده است، «شدیداً» معادلی ندارد.

٣ ترجمه کلمات مهم: في عالَمِنا: در دنیای ما / ظواهُرٌ غَيْبَة: پدیده‌هایی عجیب / لا تُصدِّقُ: که باور نمی‌شوند / علم البشر: دانش بشر / لم یستَطِعْ: تووانسته است / أَن يَتوَصَّلْ إِلَى: که برسد به

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «لا تُصدِّق» مجهول است، «علم» ترجمه نشده است، «حقيقة» مفرد است.

۲) «لا تُصدِّق» باید به صورت فعلی ترجمه شود نه اسمی، «أن يتوصَّل» یعنی «که برسد».

۳) «ظواهر» نکره است: پدیده‌هایی، فعل «لا تُصدِّق» به صورت اسم ترجمه شده و نادرست است. «علم البشر» ترکیب «اضافی» است نه «وصفي»!

٣ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): از خود بی خودی عاشق هنگام وصال
مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) هر کسی ظرفیت و لیاقت عشق را ندارد.

۲) بی ارزش بودن انسان بی خبر از عشق

۳) بی اعتنای معشوق به عاشق / هر کسی محروم راز عشق نیست.

٣ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): مخاطب نیکو انگیزه خوش سخنی سخن‌گوست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) بالیدن به تأثیرگذاری عمیق سخن خود

۲) بالیدن به تأثیرگذاری عمیق سخن خود

۳) اظهار شگفتی از سخنوری مخاطب با وجود بی بهرجی او از سخن سخنواران

۴) اظهار شگفتی از سخنوری مخاطب با وجود بی بهرجی او از سخن سخنواران

١ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): هر چیزی به جز معشوق،

بی ارزش و بی اعتبار است. / عشق تنها حقیقت ارزشمند در جهان هستی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) ناپایداری وجود انسان و جاودانگی عشق

۲) جاودانگی عشق

۳) طلب عنایت و توجه از معشوق

٤ مفهوم مشترک بیت سؤال و بیت‌های گزینه (۴): حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(الف) ضرورت تحمل دشواری‌ها برای رسیدن به مقصد

(ج) تسلیم بودن عاشق در برابر معشوق

(د) توصیه به ترک تعلقات و پالایش درون

٤ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): تأکید بر معرفت علمی، شناخت تجربی و حقیقی، و ناکافی بودن دریافت نظری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) تأثیرگذاری و جان‌بخش بودن سخن عارفان

۲) نکوهش عقل و فضیلت ظاهری / نفی وجود مادی موجب رهایی است.

۳) چیرگی عشق و پاکبازی و جان‌فشنایی عاشق

٢ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): از لی بودن عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) توصیف مرحله انتقال از وادی نیستی به جهان هستی

۲) ناپایداری دنیا

۳) عاشق‌پیشگی

زبان عربی (عمومی)

درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریف یا مفهوم مشخص کن (۲۶ - ۳۵)

٤ ترجمه کلمات مهم: جعلنا: قراردادیم / سقفاً محفوظاً: سقفی نگهداشته شده

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) زائد بودن «ما»، «نگهدازنه» ترجمه «حافظاً» است نه «محفوظاً»!

۲) زائد بودن «ما»، «آفریدیم» نادرست است!

۳) «همچون» نداریم!، «نگهدازنه» و «ساخته‌ایم» هم نادرست‌اند.

دقت گنید: «محفوظ» اسم معقول است؛ اما در گزینه‌های (۱) و (۳) اسم فعل ترجمه شده‌است.

- ٣ ٢٨** [گزینه] نادرست را مشخص کن:
- (۱) بسیاری از سیاستمداران و دانشمندان و ادیبان آرزو می‌کنند که برنده این جایزه شوند! [کاملاً درست است].
 - (۲) همه اخترات و ایده‌های مفید می‌توانند به صورت بد مورد استفاده قرار گیرند! [این یکی از پیام‌های متن است و درست].
 - (۳) نوبل همیشه می‌ترسید که موادی را که اختراع کرده است در زمینه‌های مفید مورد استفاده قرار گیرند! [بر عکس او می‌ترسید که در زمینه‌های غیر صلح آمیز مانند جنگ مورد استفاده قرار گیرند].
 - (۴) جایزه صلح نوبل یکی از جواب‌یاری است که آقای نوبل به آن توصیه کرده است! [دقیقاً متن به همین مورد چندین بار اشاره کرده است].
- ٤ ٢٩** از داستان نوبل می‌آموزیم

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) که هر کس خار بکارد در زندگی اش گندم درو نمی‌کندا [ارتباطی با مفهوم متن ندارد].
- (۲) که ثروت‌های ام را برای کمک به دانشمندان در تحقیقات علمی‌شان وقف کنیم! [پیام متن این نیست].
- (۳) که جلوی آن دانشمندان را بگیریم که به ساخت مواد و ابزارهای خطرناک اقدام می‌کنند! [کاملاً نادرست است؛ چون متن می‌گوید باید به صورت درست و در اهداف صلح آمیز از آن‌ها استفاده کرد].
- (۴) که علم ممکن است از وسیله‌ای برای خوشبخت ساختن بشریت به ابزار شری تبدیل شود که فلاکت و بدبهتی را می‌کاردا [این یکی از پیام‌های نهفته متن است].

■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ – ۴۲):

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) لازم ← متعدد
(۲) للغائبین ← للغائبین
(۳) مجهول ← معلوم

٣ ٤١ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

- (۱) فاعل «نوبل» ← فاعل همیشه بعد از فعل می‌آید نه قبل از آن!
(۲) فعل مضارع ← فعل مضارع

- (۴) مجهول ← معلوم / معرب ← مبني / فاعله محذف ← فاعل آن محذف
نیست؛ چون فعل معلوم است.

٤ ٤٢ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

- (۱) مثنی مذکر ← مفرد مذکر
(۲) جمع تکسییر ← مفرد مذکر / نائب فاعل ← مفعول
(۳) نائب فاعل ← مفعول

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۴۳ – ۵۰):

- ١ ٤٣** « مؤسسه » (اسم مفعول) درست است.

- ٣ ٤٤** «موسوعه» (دانة المعارف) اطلاعات زیادی را در بردارد نه
مقداری کم!

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) پستاندار: حیوانی که به چهه‌هایش شیر می‌دهد و تخم نمی‌گذارد!
(۲) ساحل: مکانی خشک در نزدیکی دریاها یا اقیانوس‌ها!
(۳) دانة المعارف: فرهنگی است که اطلاعات کمی را در بردارد.
(۴) قرآن: قرآن کریم و آن معجزه پیامبر ما محمد (ص) است!

١ ٢٢ ترجمه درست: «دین شما از آن شماست و دین من از آن من.»

٢ ٢٣ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تُعْطَى»: داده می‌شود مجھول است.

(۳) «بُود» معادل ندارد. / «أَخْتَرَعَتْ»: اختراع شد مجھول است.

(۴) «يُقْبِلُ عَلَيْهِ»: به آن روی می‌آورد

٤ ٢٤ «ادب آدمی از طلای (ثروت) او بهتر است!» گزینه (۴) هم دقیقاً به همین مورد اشاره دارد.

١ ٢٥ «آسان می‌کرد» ماضی استمراری است؛ پس باید «کان + فعل ضارع باشد» [رد سایر گزینه‌ها]. «أَعْمَالُ الْإِنْسَانِ الصَّعِبَةُ: اعماَل دشوار انسان» [رد گزینه‌های ۲ و ۴].

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۴۳ – ۴۶):

دستیابی به جایزه نوبل، بزرگ‌ترین بزرگداشتی است که دانشمندان در زمینه‌های شیمی، فیزیک، پزشکی و ادبیات به آن دست پیدا می‌کنند. علاوه بر این جایزه‌ها، جایزه‌ای وجود دارد که شخصی به آن دست پیدا می‌کند که تلاشی را برای خدمت به صلح در دنیا انجام داده است! شایان ذکر است که فردی که آن (جایزه) را بنا نهاده است و برای استمرار آن ثروت زیادش را اختصاص داده است، از بزرگ‌ترین کسانی بوده که به دانش و پژوهش اسازی خدمت کرده‌اند! آنفرد نوبل در قرن نوزدهم در پاییخت سوئد به دنیا آمد و او یکی از دانشمندانی است که در بسیاری از زمینه‌ها مخصوصاً شیمی اثربخشی از خود بر جای گذاشتند و او کسی است که اقدام به اختراع دینامیت کرد. نوبل که این مواد بسیار گشتنده را اختراع کرد، ضرورت انجام کاری را احساس کرد که دشمنی و جنگ را در دنیا متوقف می‌کند، لذا به ایجاد این جایزه مبادرت کرد!

٢ ٤٦ «نوبل جایزه‌اش را بنا نهاد ». ■

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) تا از نظر مالی به دانشمندان در تحقیقات علمی‌شان کمک کندا [هدف او کمک مالی نبود].

(۲) با این امید که به بشریت خدمت کند و صلح را گسترش دهد! [با توجه به جمله آخر این مطلب درست است!]

(۳) تا با آن، دانشمندان را در زمینه‌های مختلف علمی تکریم کندا [هدفش جلوگیری از جنگ و گسترش صلح بوده است].

(۴) تا این که نامش در تاریخ جاویدان بماندا [نه، آقای نوبل اصلاً به دنبال این چیزها نبود!!]

٣ ٤٧ [گزینه] درست درباره بنیان‌گذار این جایزه را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) انسان بسیار شروری بود که خوبی را برای دیگران دوست نداشت! [با توجه به متن قصد او استفاده درست از مواد اختراقی اش بوده است].

(۲) تمایلی به جمع یول نداشته است! [چنین مطلبی در متن نیامده است].

(۳) مخالف جنگ و درگیری بوده است! [دقیقاً جمله آخر به این مطلب اشاره می‌کند که او با ایجاد جایزه صلح به دنبال جلوگیری از جنگ بوده است].

(۴) او اولین کسی است که مواد منفجره را کشف کرد! [متن نمی‌گوید او اولین مکتشف و مخترع مواد منفجره است، بلکه می‌گوید او دینامیت را اختراع کرده است].

۵۴ ۲ امام سجاد (ع) در دعای مناجات المحبین می‌فرماید: «بار الها! خوب می‌دانم هر کس لذت دوستی از را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند...» و عبارت قرآنی «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حُبًّا لِللهِ؛ وَإِمَّا كُسْنَى كَهْ إِيمَانَ آورَهَا نَدَهْ بَهْ خَدَا مُحْبَتْ بَيْشَ تَرَى دَارِنَدْ». این موضوع را بیان می‌کند که مؤمنان کمال محبت نسبت به ذات اقدس الهی را دارند.

۵۵ ۲ اگر انسان در اخلاص پیش روود، به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب و سوءهای شیطان را نمی‌خورد، چراکه شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد.

انسان حکیم (دارای حکمت) به درجاتی از بصیرت و روش‌بینی می‌رسد که می‌تواند در شرایط سخت و پیچیده حق از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشوی.

۵۶ ۲ هر کدام از ما انسان‌ها خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم، به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم، آن را جبران می‌کنیم. عهد و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند، بنابراین اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند و آئیه شریفه «ذُلِكَ يٰمًا قَدْمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ...»، مربوط به مسئولیت‌پذیری از دلایل و شواهد اختیار است.

۵۷ ۱ کسی که غسل بر او واجب است، اگر عمدتاً تا اذان صبح غسل نکند یا اگر وظیفه‌اش تیم است عمدتاً تیم نکند؛ نمی‌تواند روزه بگیرد. و اگر کسی عمدتاً روزه ماه مبارک رمضان را نگیرد باید هم قضای آن را به جا آورد و هم کفاره (اختیاری) بدهد، یعنی باید برای هر روز دو ماه روزه بگیرد یا به شصت فقیر طعام بدهد.

۵۸ ۴ در ابتدا باید دقت کنیم، در صورت سؤال نتیجه و بازتاب اعتقاد به آیه برای انسان خواسته شده است، نه بیان خود اعتقاد به این آیه. در نتیجه اعتقاد به این آیه، انسان موحد می‌داند که فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان انتخاب، حرکت و فعالیت وجود دارد، زیرا اگر وقایع در رخدادهای جهان قانونمند نبود و همه‌چیز بی‌هدف و اتفاقی رخ می‌داد، انسان نمی‌دانست باید دست به چه انتخابی بزند، اما با زندگی در چنین جهان قانونمندی است که او می‌تواند قوانین حاکم بر جهان هستی و خلقت را بشناسد و برای رفع نیازهای خود از آن‌ها استفاده کند و به هدف‌های خود برسد.

۵۹ ۴ علت عدم ضمانت پیامبر (ص) درباره کسانی است که هوای نفس خود را معبد خود گرفته‌اند: «أَرَيْتَ مَنِ التَّحَدَّدَ إِلَهُهُ وَهُوَ أَقَاتَ تَكُونَ عَلَيْهِ وَكِيلًا؟» آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبد خود گرفت، آیا تو می‌توانی ضامن او باشی [و به دفاع از او برخیزی]؟

۶۰ ۲ عشق به خدا چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد، زندگی حقیقی به وی عطا می‌کند، این همه تحوّل به این دلیل است که قلب انسان جایگاه خداست و جز با خدا آرام و قرار نمی‌یابد و امام صادق (ع) هم می‌فرماید: «قلب انسان حرم خداست؛ در حرم خدا غیرخدا را جا ندهید.»

از همین رو، قرآن کریم یکی از ویژگی‌های مؤمنان را، دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خدا می‌داند و می‌فرماید: «وَمِن النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُنْيَاللهِ آنَدَا يَعِيشُونَهُمْ غَحْبَ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُ حُبًّا لِللهِ»

۴۵ ۲ «بِزَادَهْ زَيَادَهْ مَيْشَودْ» با «تَقْتِيلْ: کم می‌شود» متضاد هستند.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) این ماده به سرعت منفجر می‌شود [و] با مقدار کمی گرما شعله‌ور می‌شود

(۲) زمانی که دانش انسان و عقلش زیاد می‌شود، خرافات و توهّمات کم می‌گردد

(۳) هر کس کارش را با پشتکار ادامه دهد و تسلیم نالمیدی نگردد به اهدافش خواهد رسید!

(۴) از این ماده در کنند تونل‌ها و شکافتن کانال‌ها و ساخت راه‌ها استفاده می‌شود!

۴۶ ۲ در گزینه (۲) حرف باء معنای «فی: در» می‌دهد: «قطعاً خداوند در [جنگ] بدش شما را یاری کرد.» در سایر گزینه‌ها معنای «به وسیله» دارد.

۴۷ ۳ در این گزینه فقط حرف «ب» حرف جز است.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) سه حرف جز آمده است: «علی، ب، بـ»

(۲) یک حرف جز وجود دارد: «مِنْ» در «مِمَا»

(۳) دو حرف جز وجود دارد «لـ، علی»

۴۸ ۴ دومین حرف «لـ» در این عبارت، معنای «داشتن» می‌دهد.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) در هفتة آینده برای گرامی داشت معلمان مراسمی را برگزار می‌کنیم!

(۲) چیزهایی را که شما در سفر به آن‌ها نیاز دارید برایتان آورده‌یم!

(۳) برای این‌که نقش‌مان را در گروه به بهترین وجه انجام دهیم، بسیار تلاش کردیم!

(۴) برای خواهرم کفشهای زیبا خریدم با این‌که کفشهای زیادی دارد

۴۹ ۲ در میان جمله به عنوان حرف ربط از «آن» استفاده می‌شود.

۵۰ ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «لـ» ناهیه است؛ چون آخر فعل تغییر کرده است. (ـ ← ـ)

(۲) «لـ» نافیه است. همیشه در ترکیب‌های «آن لـ، آلـ» لا از نوع نافیه است.

(۳) با توجه به معنا، «لـ» از نوع نافیه است.

دین و زندگی

۵۱ ۲ اگرچه تمامی این احکام و دستورات در جهت مصلحت انسان

است، اما انسان دوست دارد، حکمت (فلسفه) و علت احکام الهی را بداند و با

معرفت (شناخت) بیش تر دستورات الهی را انجام دهد و فایده و ثمره روزه در قرآن کریم تقوا که به معنای حفاظت و حفظ کردن از گناه است، آمده است (آلکم تَنَقُّونَ).

۵۲ ۴ در آیه ۵۹ سوره مبارکه احزاب می‌خوانیم: «يَا أَيُّهَا الَّذِي قُلْ

لَا رَوْجَاحٌ وَبِنَاتِكَ وَنِسَاءُ الْمُؤْمِنِينَ يَدِينِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَ قَلَّا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا» ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمنان بگو پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند این برای آن‌که به [عفاف] شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است و خداوند همواره آمرزنه و مهربان است.»

۵۳ ۳ با توجه به عبارت «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ» اعتقاد به خداوند

یگانه و پروردگار هستی علت و عامل تأثیرگذاری است که سبک زندگی فرد

موحد را متتحول می‌کند و خدا را پرستش و بندگی می‌کنند «فَاعْبُدُوهُ».

۳ انسانی که تقدیرها و قضایا را می‌شناسند (علت) تصمیم

می‌گیرد و دست به انتخاب مناسب‌تر می‌زند (معلول = تابع). ناممکن بودن (محال بودن) خروج از تقدیرات الهی از آیه شریفه «لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ» یعنی آن‌که خروج از آن ناممکن و محال است. ویزگی‌هایی دارد که خروج از آن ناممکن و محال است.

۴ روزی یکی از مدعیان زهد و پرهیز از دنیا، امام صادق (ع) را دید که لباس زیبایی پوشیده است. وی به امام گفت: «جَدَّ شَمَا إِنْ كَوْنَهُ لِبَاسُهَا رَا نَمِيَّ بُوْشِيدِ». امام فرمود: «در آن زمان مردم در سختی بودند، اما امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند.»

۵ اختیار انسان، یک تقدیر الهی است به تعییر دیگر، خداوند این‌گونه مقدر کرده است که انسان کارهایش را با اختیار انجام دهد و کسی نمی‌تواند از اختیار که ویزگی ذاتی اوست فرار کند؛ حتی اگر بخواهد آن را انکار کند و از آن فرار کند، باز هم این کار اختیاری بوده چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است، رابطه اراده انسان با اراده الهی یک رابطه طولی است. در فعل اختیاری تا زمانی که انسان اراده کاری را نکند، آن کار انجام نمی‌گیرد. در عین حال وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند همگی وابسته به اراده خداوند است.

۶ انسان عفیف چه مرد و چه زن خود را کنترل می‌کند و آراستگی خود را در حد مقبول نگه دارد و به تبریج دچار نمی‌شود و زیبایی‌های ظاهری خود را وسیله خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار نمی‌دهد و اجازه نمی‌دهد به شخصیت انسانی او اهانت شود و حیا می‌کند که برخی افراد به خاطر امور سطحی و کوچک، زبان به تحسین و تمجید او بگشایند و به او به عنوان ایزابی برای لذت‌جویی نگاه نگذارد، همچنین از مقبولیت نزد همسالان و جامعه گریزان نیست ...

۷ عرضه نابهجهای زیبایی در جامعه عفت و حبای زن را از بین می‌برد. وجود عفاف در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد، چون خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است. دقت کنید؛ عرضه نابهجهای زیبایی به جای گرمی بخشیدن به کانون خانواده باعث تزلزل بنیان خانواده می‌شود، نه نابودی آن (البته این موضوع در کتاب درسی نیامده است).

۸ باید دقت کنیم در انتهای آیه و بعد از بیان حکم نماز (أَقِمِ الصَّلَاةَ وَ حَكِمْ نَمَازَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ) عبارت «وَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ» آمده که مؤید صفت «علم الهی» است. اگر عبارت «إِهْدِنَا الْقِرَاطُ الْمُسْتَقِيمَ» را صادقانه از خداوند بخواهیم به راههای انحرافی دل نخواهیم بست.

زبان انگلیسی

۹ اگر چه هنوز هیچ شواهد متقنی (بدون تردیدی) یافت نشده است تا ثابت کند که تلفن‌های همراه خطرناک هستند این به این معنی نیست که هیچ دلیلی برای تگرانی وجود ندارد.

توضیح: فعل "find" (پیدا کردن، یافتن) در اینجا جزء افعال متعدد است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (evidence) پیش از جای خالی قرار گرفته است، در جای خالی به فعل مجھول نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) است.

دقت کنید: به دلیل مفهوم جمله و کاربرد "yet" (هنوز)، فعل مجھول در زمان حال کامل مدنظر است.

۱۰ افزایش توجه به شخصیت و استعداد و کرامت ذاتی زن توسط حجاب ما را در پاسخ منفی به این سؤال که «آیا حجاب موجب سلب آزادی زنان می‌شود؟» یاری می‌کند.

۱۱ از آن جایی که اختیار حقیقی، وجودی و مشهود است و انسان در شباهه‌روز در حال تصمیم گرفتن برای انجام کار یا ترک آن است، حتی کسی که اختیار را در سخن یا بحث انکار می‌کند در عمل از آن بهره می‌برد و آن را اثبات می‌کند و مولوی این حقیقت را در قالب یک مثال این‌گونه در اشعارش پادآوری می‌کند.

۱۲ با توجه به آیه کریمه «الَّمْ أَعْهَدَ إِلَيْمَ يَا بَنِي آدَمَ أَن لَّا تَعَبُّدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ» عهد و پیمانی که خداوند از انسان گرفته این است که شیطان را نپرسید: «آن لاتَعَبُّدُوا الشَّيْطَانَ»، زیرا او دشمنی آشکار است: «إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ».

۱۳ وقتی می‌گوییم قدر و قضای الهی بر جهان حاکم است، به این معناست که نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویزگی‌ها و قانون‌هایش از آن خدا و از علم خداست (قدر) و اجرا و پیاده کردن آن نیز به اراده خداست (قضايا) به همین دلیل، نه در نقشه جهان نقصی است و نه در اجرا و پیاده کردن آن.

۱۴ نمی‌شود انسان از صمیم دل کسی را دوست داشته باشد اما از فرماش سرپیچی کند، این سرپیچی نشانه عدم صداقت در دوستی است. امام صادق (ع) می‌فرماید: «مَا أَحَبَّ اللَّهَ مَنْ عَصَاهُ» کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.»

۱۵ خداوند قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن برای زندگی خود برنامه‌ریزی کنیم و به قله‌های کمال بررسی و تا آن‌جا پیش برویم که جز خداوند عظمت آن را نمی‌داند، یعنی قانونمندی جهان مانع اختیار انسان نیست، بلکه زمینه‌ساز شکوفایی اختیار است، زیرا انسان می‌داند که فقط با زندگی در پک جهان قانونمند است که امکان انتخاب، حرکت و فعالیت وجود دارد، زیرا اگر واقعی و رخدادهای جهان قانونمند نبود و همه‌چیز بی‌هدف و اتفاقی رخ می‌داد، انسان نمی‌دانست باید دست به چه انتخابی بزند. آیه شریفه «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَقُنْ أَبْصِرْ فَلِتَّسِهِ وَ قُنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ...» مددسان این امر است.

۱۶ با توجه به کلیدوازه «فقط برای خدا» در آیه شریفه موضوع اخلاص برداشت می‌شود و با عبارت «جز اندیشه اول نگذارم» در شعر ارتباط دارد.

۱۷ اگر نماز را کوچک نشماریم و نسبت به آن چه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم درک صحیح داشته باشیم، نه تنها از گناهان که حتی از برخی از مکروهات هم به تدریج دور خواهیم شد. امام صادق (ع) می‌فرماید: «هر کس می‌خواهد بداند آیا نمازش پذیرفته شده یا نه باید ببیند که نماز، او را از گناه و منکر شود، این نماز قبول شده است: «إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْمُحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ ... : نماز از کار رشت و ناپسند باز می‌دارد.»

۱۸ پوشش سبب می‌شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود (آن یعنی) و افراد بیند و بار که اسیر هوی و هوس خود هستند به خود اجازه تعرض به او را ندهند (فَلَا يُؤَدِّيَنِ)، بخش اول همه گزینه‌ها صحیح است. چگونگی و نوع پوشش تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است و حد و حدود حجاب را خداوند معین کرده است.

۳ ۸۵ ریشه‌های زبان انگلیسی را می‌توان در زبانی باستانی یافت که توسط قبائل ساکن آسیا و اروپا تکلم می‌شد.

- (۱) اخیر، جدید
- (۲) ممکن، امکان‌پذیر
- (۳) قدیمی، باستانی
- (۴) محتمل، احتمالی

۲ ۸۶ ما در مورد بسیاری از مسائل قابل توجه توافق داریم، ولی هنوز چند مسئله مهم وجود دارد که باید به آن‌ها پرداخته شود.

- (۱) دقت، توجه
- (۲) توافق، موافقت
- (۳) پیشنهاد، توصیه
- (۴) گزاره؛ اعلامیه

۱ ۸۷ همسرم برای یافتن تعدادی دستور پخت فوق العاده از فرهنگ‌ها در سرتاسر جهان از اینترنت استفاده می‌کرده است.

- (۱) فرهنگ
- (۲) عامل، فاکتور
- (۳) عمل، اقدام
- (۴) ارزش؛ بها

اولین شهرهای جهان در سواحل رودهای دجله و فرات در آنجایی که امروزه عراق است، ساخته شده بودند. حدود ۵۰۰۰ سال پیش، مردم سومر، [در] منطقه‌ای از جنوب عراق جایی که جریان این دو رود به هم ملحق می‌شود، شروع به بنای چیزی کردند که [سراجم] به شهرهای بزرگ [و] شلوغی تبدیل شدند. آن‌ها آجرها را از گل کنار رودخانه به منظور ساختن خانه‌ها و معابد عظیم درست کردند. سومری‌ها همچنین با ایجاد نشانه‌هایی در لوح‌های نرم زی که آن‌ها را برای سفت شدن در [عرض نور] خوشید قرار می‌دادند. یکی از نخستین سیستم‌های نگارش جهان را شکل دادند. نخستین شهرهای آن‌ها، مانند اور و اوروک در سراسر خاورمیانه مشهور شدند زیرا بازگرانان سومری به خارج از کشور سفر می‌کردند. [و] به تجارت مواد غذایی رشدیافته در مزارع حاصل خیز محلی می‌پرداختند. سومری‌ها تا حدود ۲۰۰۰ [سال] پیش از میلاد، زمانی که قبایل بیابانی هجوم آوردند، [تمدن] شکوفا[ی] بودند.

۴ ۸۸

- (۱) بسته؛ گروه
- (۲) قطعه، تک
- (۳) محدوده، طیف
- (۴) ناحیه، منطقه

۲ ۸۹ توضیح: فعل "make" (درست کردن، ساختن) در اینجا جزء افعال متعدد است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (bricks) بعد از جای خالی قرار گرفته است، در جای خالی به فعل معلوم نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۲) و (۳) است.

دقت کنید: چون در این مورد، فعل مجهول در بازه زمانی مشخصی از گذشته انجام شده و به اتمام رسیده است، آن را در زمان گذشته ساده نیاز داریم.

۴ ۹۰

- (۱) عوض کردن، تعویض کردن
- (۲) جمع آوری کردن؛ وصول کردن
- (۳) نصب کردن، کار گذاشتن
- (۴) توسعه دادن؛ شکل دادن؛ شکل یافتن

۲ ۹۱ توضیح: در این تست "writing" (نگارش) در نقش صفت برای "systems" به کار رفته است؛ در نتیجه باید پیش از "systems" قرار گیرد و بین دو کلمه به حرف اضافه "of" نیاز نداریم.

۱ ۹۲

- (۱) در خارج (از کشور)؛ به خارج (از کشور)
- (۲) ورای، فراتر از
- (۳) از طریق؛ از میان
- (۴) بالای

۱ ۷۷ مردم در سیارة ما باید به خاطر داشته باشند که منابع سوخت فسیلی ما محدود هستند، پس نمی‌توانند برای همیشه دوام بیاورند. توضیح: با توجه به مفهوم جمله، فعل وجهی "can" به صورت منفی (در اینجا "cannot") مورد نیاز است و پاسخ در بین گزینه‌های (۱) و (۳) خواهد بود.

دقت کنید: بعد از افعال وجهی، فعل اصلی یا کمکی بعدی (در این مورد "last") حتماً به شکل ساده به کار می‌رود.

۲ ۷۸ [فسران] پلیس در تلاشان به منظور جمع آوری شواهد برای محاکمه از تعدادی روش مختلف بهره بردن، درست است؟ توضیح: در پرسش‌های کوتاه تأییدی به جای اسم (در این مورد "police" از ضمیر فاعل مناسب (در اینجا "they") استفاده می‌شود). **دقت کنید:** به دلیل مشتب بودن فعل اصلی "employed" در جمله اصلی، در پرسش کوتاه تأییدی فعل کمکی منفی "didn't" مورد نیاز است.

۲ ۷۹ ممکن است مسیر طولانی باشد و ممکن است ما احساس خستگی کنیم، ولی امیدمان را از دست نخواهیم داد. توضیح: در جای خالی اول از کلمه ربط برای افزودن اطلاعات مشابه استفاده شده و در نتیجه در این مورد "and" به کار رفته است، ولی کلمه قرارگرفته در جای خالی دوم بیانگر تضاد و نتیجه غیرمنتظره است و به این دلیل "but" را استفاده می‌کنیم.

۳ ۸۰ فروش ما بسیار نالمیدکننده بوده است؛ واقعاً باید برای فروش مخصوص‌الاتمان استراتژی بازاریابی بهتری ارائه کنیم.

- (۱) مثال، نمونه
- (۲) قسمت، بخش
- (۳) سعی، تلاش
- (۴) محصول

۲ ۸۱ نویسنده پیش از نگارش راهنمای گردشگری اش سال‌ها [وقت] را صرف گردآوری کردن حقایقی در مورد مکان‌های گردشگری مختلف در اروپا نمود.

- (۱) تأیید کردن، تصدیق کردن
- (۲) جمع آوری کردن، گردآوری کردن
- (۳) حاوی ... بودن، دربر داشتن
- (۴) شامل بودن

۴ ۸۲ آن خانه قدیمی به دلیل اهمیت تاریخی اش [به عنوان] محل میراث ملی اعلام شده است.

- (۱) ترکیب
- (۲) تعیین سطح؛ کاریابی
- (۳) ارث، میراث
- (۴) هویت

۱ ۸۳ به طور کلی آگاهی وجود دارد که باکتری‌های آنتراکس می‌توانند برای دده‌ها در خاک یا سایر محیط‌های مساعد زندگی کنند.

- (۱) مهمان‌نواز؛ مساعد
- (۲) غیرطبیعی
- (۳) جامع، فراگیر
- (۴) شرطی

۲ ۸۴ این کتاب تقریباً برای همه توصیه می‌شود، ولی بیشتر برای آن‌هایی که [از] علمی تخلی را دوست دارند.

- (۱) اثر گذاشتن بر، تحت تأثیر قرار دادن
- (۲) کشف کردن؛ پی بردن
- (۳) توصیه کردن، سفارش کردن
- (۴) تجربه کردن

آیا شما صحیح از خواب بیدار شدن را آنقدر دشوار می‌دانید که آن [برایتان] رنج آور است؟ این ممکن است تنبیلی خوانده شود، اما دکتر کلینمن [در این رابطه] تفسیر جدیدی دارد. او ثابت کرده است که هر کسی یک چرخه انرژی روزانه دارد.

زمانی از روز که پرانرژی ترین حس [روز] را دارید، زمانی است که چرخه دمای بدنتان در اوج خود قرار دارد. برای برخی از افراد [زمان] اوج هنگام پیش از ظهر فرا می‌رسد. آن (زمان اوج) برای برخی دیگر بعد از ظهر یا عصر فرا می‌رسد. هیچ‌کس نفهمیده است که چرا چنین است، اما آن به چنین گفتارهای آشنایی مثل: «بیدار شو، جان! دوباره دیر به سر کار خواهی رسید» منجر می‌شود. توضیح مختصر برای این مشکل [این] است که دمای [مناسب بدن] جان و نقطه اوج انرژی او در [هنگام] عصر است. بسیاری از اختلافات خانوادگی هنگامی به پایان می‌رسند (حل می‌شوند) که زن و شوهرها متوجه شوند [که] این چرخه‌های انرژی به چه معناست، و هر عضو خانواده کدام چرخه را دارد.

شما نمی‌توانید چرخه انرژی خود را تغییر دهید، اما می‌توانید یاد بگیرید تا زندگیتان را با آن بهتر سازگار کنید. دکتر کلینمن معتقد است [که] عادت می‌تواند کمک کند. شاید در [هنگام] عصر خواب آن‌لوه باشد اما احساس می‌کنید [که] به هر حال باید تا دیروقت بیدار بمانید. از طریق عادت [دادن خود به] بیدار ماندن دیروت از [زمانی] که می‌خواهید، تا حدی با چرخه [انرژی] خود مقابله کنید. اگر [میزان] انرژی شما [هنگام] صبح کم است، اما کاری مهم برای انجام دادن در اوایل روز (صبح زود) دارید، زودتر از ساعت معمولتان [از خواب] بلند شوید. این [اکار] چرخه شما را تغییر نخواهد داد، اما [یافع می‌شود] انرژی [خود] را افزایش دهید و در نقطه افت [انرژیتان] بهتر کار کنید.

با یک شروع آرام که انرژیتان را ذخیره می‌کند، حرکت کنید. سا خممازه و کششی آهسته بلند شوید. یک دقیقه قبل از گذاشتن پاهای خود روی کف زمین، بر لبه تخت بشنینید. با آمده کردن لباس‌های شب قبل، از جستجوی دردرساز آن ها اجتناب کنید. هر زمان [که] ممکن [است] فعالیت‌های روزمره را در بعد از ظهر انجام دهید و کارهایی را که به انرژی یا تمرکز بیش تری نیاز دارند، برای ساعات پرانرژی خود ذخیره سازید.

۹۷ **۴** اگر شخصی احساس کند زود بلند شدن [از خواب] مشکل است، به احتمال زیاد او

(۱) شخص تنبیلی است

(۲) از دنبال کردن چرخه انرژی خودش امتناع می‌کند

(۳) مطمئن نیست چه زمانی انرژی اش کم است

(۴) در [هنگام] بعد از ظهر یا عصر در اوج انرژی اش است

۹۸ **۱** طبق متن کدام‌یک از [موارد] زیر ممکن است به اختلافات خانوادگی بینجامد؟

(۱) اطلاع نداشتن از چرخه‌های انرژی

(۲) گفتارهای آشنا

(۳) تغییر در چرخه انرژی یک عضو خانواده

(۴) تلاش‌ها برای درک کردن چرخه‌های انرژی

۹۹ **۳** طبق پاراگراف سوم، اگر کسی می‌خواهد در نقطه افت [انرژی] اش در صبح مؤثرتر کار کند او باید

(۱) چرخه انرژی اش را تغییر دهد

(۲) بر تنبیلی خودش غالب شود

(۳) از حالت معمول زودتر [از خواب] بلند شود

(۴) زودتر بخوابد

زمانی که افراد به [زبان] انگلیسی می‌نویسن، از حروف الفبا استفاده می‌کنند. با این حال، افرادی که به [زبان] چینی می‌نویسن، از حروفی استفاده می‌کنند که بیانگر کلمات یا ایده‌ها هستند. مورخان بر این باورند [که] نگارش چینی‌ها در اوایل ۱۵۰۰ [سال] پیش از میلاد آغاز شد. نخستین اشکال «استخوان‌های اورا کل» نامیده شدند. این‌ها استخوان‌های حیوانات بودند [که] با تصاویر و نمادها علامت‌گذاری می‌شدند. چینی‌ها علاوه بر نوشتن روی استخوان‌ها، روی لای لاک پشت [ها] نیز علامت‌هایی ایجاد می‌کردند. تا [سال] ۱۴۰۰ پیش از میلاد، [سیستم] نگارش چینی‌ها پیچیده‌تر شده بود. آن بیش از ۲۵۰۰ حرف داشت. در حدود ۲۰۰ [سال] پیش از میلاد، حروف چینی استانداردسازی شدند. این بدان معنا بود که همه از حروفی یکسان استفاده می‌کردند.

بسیاری از حروف چینی مدرن شبیه به آن [حروف] ۲۰۰۰ سال پیش هستند. به عنوان مثال، حرفی که در سیستم لیشو از ۲۰۰ [سال] پیش از میلاد به معنای مرد است، شبیه به حرفی از جیانتیزی، یا سیستم ساده‌شده مدرن قرن پیش است که به معنای مرد می‌باشد. مردم سعی کرده‌اند تا حروف چینی را طی قرن‌ها تغییر دهند. مهم‌ترین تغییرات در قرن پیشتر بتوانند خواندن را بیاموزند. این سیستم ساده در سرزمین اصلی چین و سنتگاپور استفاده می‌شود. حروف سنتی در تایوان، هنگ‌کنگ و ماکائو مورد استفاده قرار می‌گیرند. حتی با [وجود] این تغییرات، نوشتار چینی از ۲۲۰۰ سال پیش، امروزه هنوز فهمیده می‌شود.

۹۳ **۴** کدام‌یک از این‌ها عنوان خوبی برای متن خواهد بود؟

(۱) زبان چینی در طول تاریخ

(۲) تغییرات جدید در نگارش چینی

(۳) تغییرات قرن پیش در حروف چینی

(۴) حروف باستانی و جدید چینی

۹۴ **۲** ایده اصلی این متن چیست؟

(۱) حروف جدید چینی اصلاً مانند آن حروف مورد استفاده در چین باستان نیستند.

(۲) حروف جدید چینی از نمادهای مورد استفاده در چین باستان شکل گرفتند.

(۳) نگارش جدید چینی از الفبایی هم‌چون هر الفبای مدرن دیگری استفاده می‌کند.

(۴) افراد اندکی در چین باستان می‌توانستند ابتدایی‌ترین شکل نگارش چینی را بنویسند.

۹۵ **۴** کدام جزئیات [متن] این ایده را حمایت می‌کند که حروف چینی قدیمی و جدید [با هم] ارتباط دارند؟

(۱) برای نگارش از استخوان‌های حیوانات استفاده می‌شد.

(۲) زمانی [در گذشته] بیش از ۲۵۰۰ حرف [برای نگارش] وجود داشت.

(۳) چینی‌های باستان نمادها و حروف را بر روی استخوان‌ها و لای لاک پشت می‌نوشتند.

(۴) بیش تر حروف ۲۲۰۰ سال قبل امروزه هم‌چنان قابل خواندن هستند.

۹۶ **۱** حروف سنتی نگارش چینی هم‌چنان در تمام [کشورهای] زیر به صورت گسترده استفاده می‌شوند به جز

(۱) چین

(۲) تایوان

(۴) هنگ‌کنگ

(۳) ماکائو

تعداد کل افراد = $4+5+3=12$

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{9!3!}$$

$$= \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{9! \times 3 \times 2 \times 1} = 220$$

برای آنکه حداقل یک نفر از رشته انسانی انتخاب شود از پیشامد متمم استفاده می‌کنیم:

پیشامدی که هیچ کدام از افراد انتخابی از رشته انسانی نباشد = A'

$$n(A') = \binom{5+4}{3} = \binom{9}{3} = \frac{9!}{3!6!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{3 \times 2 \times 1 \times 6!} = 84$$

$$P(A') = \frac{84}{220} = \frac{21}{55}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{21}{55} = \frac{34}{55}$$

$$n(S) = n! = 5!$$

سریاز	افسر ۳	افسر ۲	افسر ۱
-------	--------	--------	--------

$$n(A) = \frac{2!}{\uparrow} \times \frac{3!}{\downarrow}$$

جایگشت افسرها جایگشت سریازها

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{2! \times 3!}{5!} = \frac{2 \times 3!}{5 \times 4 \times 3!} = \frac{1}{10} = 0.1$$

$$n(S) = 6!$$

گل خ ۱ ن ۰

گل را یک شیء حساب کرد که همراه چهار شیء دیگر کلاً! طریق جایگشت

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5!}{6!} = \frac{5!}{6 \times 5!} = \frac{1}{6}$$

$$P(A) = 2P(B) \Rightarrow P(B) = \frac{1}{2}P(A)$$

$$P(B) = 3P(C) \Rightarrow \frac{1}{3}P(A) = 3P(C) \xrightarrow{\times 2} P(A) = 6P(C)$$

$$\Rightarrow P(C) = \frac{1}{6}P(A)$$

$$P(A) + P(B) + P(C) = 1$$

می‌دانیم:

$$P(A) + \frac{1}{2}P(A) + \frac{1}{6}P(A) = 1 \Rightarrow \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{6}\right)P(A) = 1$$

$$\left(\frac{6+3+1}{6}\right)P(A) = 1 \Rightarrow \frac{10}{6}P(A) = 1 \Rightarrow P(A) = \frac{1}{\frac{10}{6}} = \frac{6}{10} = 0.6$$

۴ ۱۱۱

$$\begin{array}{c} \text{تینمه اول داده‌ها} \\ 4, 4, \quad \overbrace{5, 7, \quad , 7, 9, \quad 9, 10, \quad 12, 13, \quad , 13, 14}^{\text{تینمه دوم داده‌ها}} \\ Q_1 = \frac{5+7}{2} = 6 \qquad Q_3 = \frac{12+13}{2} = 12.5 \end{array}$$

داده‌های کمتر از ۶ و بیشتر از ۱۲/۵ را حذف می‌کنیم. داده‌های باقیمانده

$$7, 7, 9, 9, 10, 12$$

عبارتند از:

$$\bar{x} = \frac{2(7) + 2(9) + 10 + 12}{6} = \frac{14 + 18 + 10 + 12}{6} = \frac{54}{6} = 9$$

$$\sigma^2 = \frac{2(7-9)^2 + 2(9-9)^2 + (10-9)^2 + (12-9)^2}{6}$$

$$= \frac{8+0+1+9}{6} = \frac{18}{6} = 3 \Rightarrow \sigma = \sqrt{3} \approx 1.7$$

$$A = \bar{x} + \sigma = 9 + 1/7 \approx 10/7$$

۴ ۱۰۷

۱ به شما توصیه شده است که با خمیازه و کشش [عضلات] بلند

شوید چون که آن

۱) کم خواهد کرد تا انرژی تان را برای فعالیت روز نگاه دارید

۲) به شما کم خواهد کرد تا اوایل روز بر خلق‌تان مسلط باشد

۳) به شما کم خواهد کرد تا بر فعالیت روزمره تان تمکن کنید

۴) چرخه انرژی تان را تمام روز تحت کنسل نگاه خواهد داشت

ریاضی و آمار

$$P = \frac{45}{1200} = \frac{3}{80} = 0.0375 \quad (\text{خراب بودن})$$

$$P = 1 - \frac{3}{80} = \frac{77}{80} = 0.9625 \quad (\text{سالم بودن})$$

۳ ۱۰۲ می‌دانیم: $P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow P(A') = 1 - P(A)$ اگر $P(A')$ یعنی خواسته مسئله را بگیریم، داریم:

$$\frac{P(A)}{P(A')} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{1 - P(A)}{P(A')} = \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{1 - x}{x} = \frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow 3x = 2 - 2x \Rightarrow 3x + 2x = 2 \Rightarrow 5x = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{5} = 0.4$$

$$S = \{1, 2, 3, \dots, 20\} \Rightarrow n(S) = 20$$

$$A = \{2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19\}$$

$$B = \{3, 6, 9, 12, 15, 18\}$$

$$A - B = \{2, 5, 7, 11, 13, 17, 19\} \Rightarrow n(A - B) = 7$$

$$P(A - B) = \frac{n(A - B)}{n(S)} = \frac{7}{20} = 0.35$$

$$\text{تعداد کل بیرون‌ها} = 3 + 2 + 5 = 10$$

۲ ۱۰۳

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10!}{3!7!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 120$$

باید از هر زنگ یکی انتخاب کنیم: $\binom{5}{1} \binom{2}{1} \binom{3}{1} = 5 \times 2 \times 3 = 30$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{120} = \frac{3}{12} = \frac{1}{4} = 0.25$$

۳ ۱۰۴

$$n(S) = \binom{14}{3} = \frac{14!}{3!11!} = \frac{14 \times 13 \times 12 \times 11!}{3 \times 2 \times 1 \times 11!} = 14 \times 13 \times 2$$

باید ۱ قطعه خراب و ۲ قطعه سالم باشند:

$$n(A) = \binom{5}{1} \binom{9}{2}$$

$$= 5 \times \frac{9!}{2!7!} = 5 \times \frac{9 \times 8 \times 7!}{2 \times 7!} = 5 \times 36$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5 \times 36}{14 \times 13 \times 2} = \frac{45}{91}$$

۳ ۱۰۵

$$n(S) = \binom{2}{2} = 1 = 2^3 = 8$$

(دیگر)، $A = \{b, d, b, d, b, d, b, d\}$ تعداد اعضای فضای نمونه‌ایاست: $\{b, d, b, d, b, d, b, d\} \Rightarrow n(A) = 4$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

۲ ۱۰۶

اقتصاد

- ۳ ۱۲۶** الف) برای محاسبه نرخ دلار رفاهی، ارزش یک سبد کالای معین در کشور مورد نظر به صورت سالیانه محاسبه و بر ارزش همین سبد کالا در کشور آمریکا تقسیم می شود.
ب) بورس از طریق بررسی اطلاعات مالی شرکت‌ها و شفافسازی این اطلاعات و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار از نوسان شدید قیمت اوراق بهادار در بازار سرمایه جلوگیری می‌کند.

- ۴ ۱۲۷** یکی از دلایل جایگزینی واژه پیشرفت به جای توسعه، معادل فرار دادن معیارها و شاخص‌های توسعه با الگوهای غربی از جانب برخی کشورها و یا سازمان‌های بین‌المللی است.

- ۱ ۱۲۸** الف) در رابطه با بورس کالا می‌توان گفت محل مبادلات کاغذی کالا است.

- ب) واریز مبلغ خرید اوراق سهام به حساب کارگزار قبل از تحويل برگه تکمیل شده درخواست به کارگزار صورت می‌گیرد.
ج) بازار سرمایه، هم محل عایدی است و هم محل ریسک. به همین دلیل افراد باید فقط سرمایه‌های مازاد خود را بیاورند و به بورس نگاه کوتاه‌مدت نکنند. همچنین بهتر است به اصطلاح همه تخم مرغ‌های خود را در یک سبد نگذارند و سبد سهام تشکیل دهند. در غیر این موارد احتمال ضرر می‌رود.

۳ ۱۲۹ بررسی عبارت‌های نادرست:

- ب) بهترین معیار برای سنجش رش، میزان تغییرات شاخص‌های تولید کل مثل درآمد سرانه یا تولید ناخالص داخلی / ملی (به قیمت‌های ثابت) یا نرخ رشد آن‌هاست. اگر می‌خواهیم نرخ رشد کشوری را طی زمان بررسی کیم، باید شاخص‌ها به قیمت ثابت محاسبه شوند تا رشد کاذب را تداعی نکنند.

ج) در ایران شاخص درآمد سرانه به تنها یکی کفایت می‌کند.

- ه) اگر در جامعه‌ای، میزان واقعی تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است. افزایش ارزش اسمی، تغییرات قیمت یعنی تورم را نیز شامل می‌شود.

- ۴ ۱۴۰** الف) از نظر کارشناسان اقتصادی در کشور ما فقط اوراق مشارکت و اوراق سهام به عنوان اوراق بهادار تلقی می‌شوند که ویژگی تأمین منابع مالی را دارند.

- ب) بازار بورس با تشویق مردم به پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، حجم پول در دست مردم را کاهش داده و به دنبال آن با کاهش تقاضای کل موجب کاهش نرخ تورم می‌شود.

- ج) این فعالیت دانشگاه‌ها علاوه بر افزایش درآمد سرانه که به معنی رشد اقتصادی می‌باشد، کیفیت زندگی مردم را نیز بهبود بخشیده؛ بنابراین به معنی قرار گرفتن در مسیر توسعه نیز می‌باشد.

- ۱ ۱۴۱** شرکت متقاضی پذیرش در بورس با داشتن شرایط لازم اقدام به ارسال تقاضای خود به همراه مدارک مورد نیاز به شرکت بورس اوراق بهادار تهران می‌کند. این شرکت پس از بررسی اولیه، مدارک را برای هیئت پذیرش ارسال می‌کند. این هیئت پس از بررسی دقیق وضعیت شرکت، نسبت به پذیرش یا رد تقاضای آن اقدام می‌کند.

۳ ۱۲۰ اگر واحد را میلیون نفر در نظر بگیریم، داریم:

$$\text{تعداد شاغلین} + \text{تعداد بیکاران} = \text{جمعیت فعال}$$

$$\frac{1}{2} = X + 0.96 \Rightarrow X = \frac{1}{2} - 0.96 = 0.04$$

$$\text{تعداد بیکاران} = \frac{0.04}{100} \times 100 = \frac{0.04 \times 100}{100} = \frac{0.04}{1} = 0.04$$

$$= \frac{24}{12} = \frac{24}{12} = 2$$

دقت کنید: ۹۶ هزار نفر برابر است با $\frac{96}{1000000}$ میلیون نفر

۲ ۱۲۱

$$\text{وزن (برحسب کیلوگرم)} = \frac{X}{(\text{نماتوب})^2} \Rightarrow 23 = \frac{X}{(18)^2}$$

$$\Rightarrow 23 = \frac{X}{3.24} \Rightarrow X = 3.24 \times 23 = 74.5$$

در صد کلمات دشوار)] = شاخص یا یادآموزش

+ میانگین تعداد کلمات در هر جمله +

$$= [15+12] = [27 \times 0.4] = [10.8] = 10$$

یعنی کتاب مناسب افرادی است که پایه دهم را تمام کرده‌اند.

۲ ۱۲۲

۳ ۱۲۳ در روش درون‌یابی اگر نقطه خواسته شده به همراه دو نقطه قبل و بعد از خود در یک راستا باشند، در این حالت خطنا خواهیم داشت.

۱ ۱۲۴

$$\left. \begin{array}{l} \frac{1+2+3+4+5}{5} = 3 \\ \frac{7+11+13+19+35}{5} = 17 \end{array} \right\} \Rightarrow A(3, 17)$$

چون تعداد فروش در ماه آبان را خواسته، پس نزدیک‌ترین ماه به آن، ماه مرداد است، یعنی نقطه $B(5, 35)$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{35 - 17}{5 - 3} = \frac{18}{2} = 9$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 17 = 9(x - 3) \Rightarrow y - 17 = 9x - 27$$

$$\Rightarrow y = 9x - 27 + 17 \Rightarrow y = 9x - 10$$

حال ماه آبان ($x = 8$) را در معادله جایگزین می‌کنیم:

$$y = 9(8) - 10 = 72 - 10 = 62$$

یعنی در ماه آبان تعداد فروش کالا ۶۲ (هزار عدد) تخمین زده می‌شود.

۴ ۱۲۵

ساعت ۱۱ صبح بین دو ساعت ۱۰ و ۱۲ قرار دارد، پس به روش درون‌یابی خواهیم داشت:

$$A(10, 19), B(12, 25)$$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{25 - 19}{12 - 10} = \frac{6}{2} = 3 \Rightarrow y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$\Rightarrow y - 19 = 3(x - 10) \Rightarrow y - 19 = 3x - 30 \Rightarrow y = 3x - 30 + 19$$

$$\Rightarrow y = 3x - 11$$

حال برای ساعت ۱۱ ($x = 11$) داریم:

$$y = 3(11) - 11 = 33 - 11 = 22$$

$|x' - 22| = 2 \Rightarrow x' = 22 \pm 2$ | مقدار تخمینی - مقدار واقعی | = خطای اندازه‌گیری

$$\Rightarrow x' - 22 = \pm 2 \Rightarrow \begin{cases} x' - 22 = 2 \Rightarrow x' = 2 + 22 = 24 \\ x' - 22 = -2 \Rightarrow x' = -2 + 22 = 20 \end{cases}$$

۳ ۱۵۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

حذف همزة

لست	گ	رز	پ	لم	عا	ن	د	ب	جی	صبح	چن
ل	ع	-	ل	-	-	ل	ل	ل	-	ل	-
ما	د	شا	گ	ن	بی	ج	ی	ش	د	غ	با
-	ل	-	ل	ل	-	ل	ل	ل	-	ل	-

(۲)

حذف همزة

ریم	خ	زم	کس	م	ه	یز	دی	را	ث	نا	با
ل	ع	-	-	ل	ل	-	ل	-	ل	-	-
ما	د	را	م	بر	ود	ر	په	س	گ	ي	وا
-	ل	-	ل	ل	ل	ل	ل	-	ل	-	-

↑ حذف همزة

(۴)

حذف همزة

تر	بیش	لیست	لع	ی	د	با	ز	تش	ب	کب
ل	ع	-	-	ل	ل	-	ل	-	ل	-
ما	د	با	ف	ر	خ	رند	خ	می	ک	خو
-	ل	-	-	ل	ل	ل	ل	-	ل	-

۲ ۱۵۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

تغییر کمیّت مصوّت کوتاه به بلند

رد	گ	ن	نا	جا	ض	ر	عا	ی	ب	ت	مر
-	ل	ل	-	-	ل	ل	-	ل	ل	ل	-
رد	گ	ن	ما	پی	ب	ک	قی	س	ب	ک	جا
-	ل	ل	-	-	ل	ل	-	ل	ل	ل	-

↑ تغییر کمیّت مصوّت کوتاه به بلند (۳)

↑ تغییر کمیّت مصوّت کوتاه به بلند

قوم	ای	ی	ی	سا	هم	ی	س	کا	ود	ب	لا
ل	ع	-	-	-	ل	ل	ل	-	ل	ل	-
رد	گ	ن	خ	تال	ب	ی	کو	س	ب	فر	کا
-	ل	ل	-	-	ل	ل	-	ل	ل	ل	-

↑ تغییر کمیّت مصوّت کوتاه به بلند

۲ ۱۴۲

در مفهوم «توسعه»، الگوهای محدودی مورد بررسی قرار می‌گیرند و بهره‌مندی از علم و فناوری در این حوزه مورد نظر نیست. با مراجعه به مفهوم «پیشرفت» و الگوهای متعدد و شاخص‌های گوناگون آن متوجه می‌شویم که بهره‌مندی بیشتر از علم و فناوری به معنای قرارگرفتن این کشور در مسیر پیشرفت است.

توجه؛ ما با بررسی یک الگو نمی‌توانیم ادعای کنیم که این کشور قطعاً به پیشرفت همه‌جانبه و یا حتی اقتصادی دست یافته است، بلکه باید بگوییم در مسیر آن قرارگرفته است.

۱ هرگاه با به کارگیری عوامل تولید بیشتر و بهتر نظری نیروی انسانی بیشتر یا متخصص، سرمایه‌گذاری بیشتر و مبتنی بر تکنولوژی، منابع طبیعی بیشتر و بهتر و یا با استفاده از فناوری و تکنولوژی بتوان موجب افزایش تولید یا تنوع تولید شد، می‌گوییم رشد اقتصادی اتفاق افتاده است.

۴ ۱۴۴ بررسی عبارتها:

(الف) از آنجایی که بین شاخص‌های رشد و توسعه این کشور فرضی، همانگی وجود ندارد، برای بررسی وضعیت توسعه در کنار شاخص درآمد سرانه به شاخص توسعه انسانی نیز نیاز می‌باشد.

(ب) تقسیم‌بندی کشورها به این چهار گروه در حال حاضر براساس تعریف کشورهای غربی از مفهوم توسعه و درجه تحمل الگوهای غربی خود صورت گرفته است.

(ج) دلار رفاهی یا دلار برابری قدرت خرید به صورت سالانه محاسبه می‌شود و ارتباط مستقیمی با نرخ دلار بازارهای ارز ندارد.

۳ ۱۴۵ اغلب مردم پس اندازه‌ای دارند و تمایل دارند آنها را در

اموری به کار گیرند که عایدی مناسبی داشته باشد. از سوی دیگر افراد به تنها ای امکانات و سرمایه لازم و تخصص و توان انجام دادن فعالیت‌های اقتصادی درآمدزا ندارند. صاحبان واحدهای تولیدی نیز برای تأسیس این‌گونه واحدها و گسترش دادن فعالیت‌های خود به منابع مالی نیازمندند. لذا فرآیند تبادل سرمایه بین این دو گروه یعنی عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان سرمایه صورت می‌گیرد.

علوم و فنون ادبی

۳ ۱۴۶

یکی از ضعفهای تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروزه کاربردی ندارد.

۳ ۱۴۷ دفاع از کارگران و ضعیفان و توجه به مردم از موضوعات ادبیات دوره بیداری است که فرخی یزدی شاخص‌ترین شاعر این حوزه مضمونی است.

۲ ۱۴۸ ملک‌الشعرای بهار و ادیب‌الممالک فراهانی با آگاهی از سنت‌های ادبی به زبان پرصلابت گذشته وفادار مانندند.

۴ ۱۴۹ کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر نظام‌الاسلام کرمانی است.

۳ ۱۵۰ کاربرد واژه «بسادافره» در این گزینه نشان از بهره‌گیری ملک‌الشعرای بهار از واژگان کهن در اشعار خود دارد.

۳ ۱۵۱ درون‌مایه‌گزینه (۳) تعلیم و تربیت است، اما درون‌مایه مشترک سایر گزینه‌ها «قانون» است.

۳ ۱۵۲ در نثر این دوره برخلاف نثر دوره‌های پیش، عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بی‌جا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهش یافت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱۵۷

(۱)

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ند	ک	و	حُم	دِ	سَ	کِیل	تِم	ایل	بِ	گِر	مَا	قِی	سَا
-	ع	-	-	لَا	ع	-	-	-	لَا	-	-	لَا	-
فید	سِ	غُ	شُد	سَا	مِ	چش	هَد	خَا	دِ	بَا	رِ	ظَا	تِ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

حذف همزة تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

(۲)

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

زو	رِ	آ	زِ	دِد	گِر	نَ	کِ	بَا	ثِ	يِ	نِ	سِ	تَا
-	ع	-	ع	-	ع	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
دل	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

حذف همزة حذف همزة

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

(۳)

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

ود	ش	کِ	او	مِ	چش	مِ	دا	بَا	خِ	تِل	فِ	رِب	خِ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
یش	خَا	کِر	شِ	بِ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

حذف همزة

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

(۴)

در گزینه (۲) تنها دو بار از اختیار «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» استفاده شده است.

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

رَاز	رَ	هَ	گِ	نَد	مَا	نَـ	قِـ	شَا	عَـ	يِـ	سِـ	دِـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

۱۵۵

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بِـ	عَـ	زَـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

۱۵۶

تغییر حذف همزة تغییر حذف همزة تغییر حذف همزة

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

۱۵۸

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

در گزینه (۲) تنها دو بار از اختیار «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» استفاده شده است.

۱۵۸

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

د	ک	ر	ا	ج	ب	ل	خ	د	ف	ت	گ
-	-	-	س	ت	م	ر	ا	-	-	-	-
-	-	-	ت	ا	ی	ب	ن	خ	س	د	ی
-	-	-	د	ن	د	ل	د	ر	م	ت	د
-	-	-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

تقطیع گزینه (۲): ۱۵۹

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ن	د	م	ن	ن	د	س	ر	د	ن	ن	د
-	-	ب	س	ب	-	ب	-	-	ب	-	-
-	-	س	د	س	ب	د	ب	د	س	د	ب
-	-	د	ن	د	ل	ن	ل	ل	د	ل	ل
-	-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

فعالات فعالات فعالات فعالات

وزن سایر گزینه‌ها: فعالاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

۱۶۰ مفهوم گزینه (۴): پاکبازی و جان‌فشنایی عاشقانه

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا

۱۶۱ جناس ناقص افزایشی: بلا، بالا

جناس تمام: بالا (قامت)، بالا (جهت فوقانی) («بالا» در قالب عبارت کنایی «کار بالا گرفتن» به کار رفته است).

اشتقاق: بلا، مبتلا

۱۶۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تازی (اول) (فعل، به معنی «بتابازی») و تازی (دوم و سوم) (عربی)

(۲) تار (رشته) و تار (تیره)

(۳) شور (نمکین) و شور (هیجان)

۱۶۳ درد و درد

۱۶۴ جناس تمام: که (اول و سوم) (چه کسی)، که (دوم و چهارم)
(حرف ربط)
موازننه:

نگنجی	وطن	در	تو	که	جویم	که	از	تو	وطن	و	ن
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
نیایی	خبر	در	تو	که	پرسم	که	از	تو	خبر	و	ن

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ب	گو	تا	آ	تی	دی	از	دی	ر	خوبلا	ی	ر
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

بررسی سایر گزینه‌ها:

ب	یک	حمد	ب	ی	گل	طی	ش	دی	ب	من	د
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

ن	شاه	دی	از	ر	ب	و	د	ص	ب	ر	ب
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

۱ ۱۷۴ برخلاف آن چه در گزینه (۱) آمده، نثر ساده در سبک هندی با نثر مرسل در سبک خراسانی مانند تاریخ بعلمی تفاوت دارد. در نثر ساده این دوره لغات و ترکیبات عربی و اشاره به آیات و احادیث و درآمیختگی شعر و نثر کم نیست.

۳ ۱۷۵ «عینالحیات» اثری است از علی بن حسین واعظ کاشفی با نثر مرسل در دوره هندی که در آن به موضوع عرفان پرداخته شده است.

۲ ۱۷۶ نمونه‌های هم وزن با ترکیب دو رکن «مستفعلن فعلون»:

ای باد بامدادی (--- ع - ع --)/ آتش نمی‌نشانم (--- ع - ع --)
در خانه‌ام نماندم (--- ع - ع --)/ این شیشه را شکستی (--- ع - ع --)

بررسی سایر نمونه‌ها:

دیشب تو کجا بودی (--- ع - ع -- : مفعول مفاعیلن)

از عشق گریزانم (--- ع - ع -- : مفعول مفاعیلن)

فرسوده شدم دیگر (--- ع - ع -- : مفعول مفاعیلن)

دیدم تو را در گوشه‌ای (--- ع - ع -- ع - ع -- : مستفعلن مستفعلن)

۱ ۱۷۷

من	-	ب	-	ت	-	ک	ف	ا	خ	-	د	ل	م	ک	م	م	ا	ز	نیست
-	-	ع	-	ع	-	ع	ع	ع	ع	-	ع	ع	ع	ع	ع	-	ع	-	-
مش	-	ه	-	ه	-	ز	ز	ز	ز	-	ر	ر	ر	ر	ر	-	أ	ن	گر
-	-	ع	-	ع	-	ع	ع	ع	ع	-	ع	ع	ع	ع	ع	-	ع	-	-
مفاعلن	-	مفاعلن	-	مفاعلن	-	مفاعلن	مفاعلن	مفاعلن	مفاعلن	-	مفاعلن	مفاعلن	مفاعلن	مفاعلن	مفاعلن	-	مفاعلن	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - (مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن)

(۳) ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - (فعالت فاعلاتن فعالاتن فاعلاتن)

(۴) ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - ع - (مفتولن مفتولن فاعلن)

۱ ۱۷۸ وزن درست بیت‌ها:

الف) مفتولن فاعلن مفتولن فاعلن

ب) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

ج) مستفعلن فعلون مستفعلن فعلون

د) مفتولن مفاعلن مفتولن مفاعلن

۳ ۱۷۹ وزن گزینه (۳): مفتولن مفاعلن مفتولن مفاعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(۲) فعلون فعلون فعلون فعلون

(۴) مفتولن مفتولن مفتولن مفتولن

۴ ۱۸۰ در این بیت، مصراع دوم مصدق و مثالی برای مصراع اقل است

که آن را «اسلوب معادله» می‌نامیم:

اسلوب معادله: پیری / از گرانی غلت این نبودن = وقت سحرها / خواب

گران همی دادن

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه‌ها مفهوم یا تعریف مشخص کن (۱۸۱-۱۸۵)

۳ ۱۸۱ ترجمة کلمات مهم: الَّذِينَ: کسانی که / آمتو: ایمان آورده‌اند / عمِلُوا الصَّالِحَاتِ: کارهای نیک انجام داده‌اند / لَا نُضِيغُ: تباہ نمی‌سازیم / أَجْرَنَ: اجر کسی را که / أَحْسِنَ عَمَلاً: کاری را به خوبی انجام داد

۴ ۱۶۵ نوش و دوش / میری و گیری (سجع متوازن)

۳ ۱۶۶ ترصیع:

باد	بادت	یادت	به	جهان	جهان	شاه	ای
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
باد	بادت	به	جهان	جهان	شاه	ای	

جناس ناقص: یاد، باد (اول و دوم)، داد

جناس قام: باد (فعل دعایی به معنی باشد)، باد (جزیان هوا)

۱ ۱۶۷ ارزش موسیقایی «سجع متوازن» از گویه‌های دیگر سجع کمتر است. وصال و فرق (سجع متوازن)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مرده و نبرده (سجع مطرّف)

(۳) بسته و پیوسته (سجع مطرّف)

(۴) خاموشی و فراموشی (سجع مطرّف)

۴ ۱۶۸ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): لزوم اقدام عملی و نکوهش گفتار بدون کردار

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) جاودانگی عشق

(۲) عاشق فقط در پی معشوق است. / عشق، تنها حقیقت ارزشمند در جهان هستی است.

(۳) دعوت به نیکوکاری و خیراندیشی

۲ ۱۶۹ مفهوم گزینه (۲): عاشق تنها به معشوق توجه دارد. / ترجیح معشوق بر همه دل‌بستگی‌ها

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: رمیدگی عاشق از معشوق / (واسوخت)

۳ ۱۷۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): بازگشت به اصل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بخشندگی معشوق حقیقی و عنایت او به عاشقان

(۲) ارزشمندی و فرخندگی عشق

(۴) اشاره به پیمان خدا با بندگان در روز آفریش و فراموش‌کاری انسان

۲ ۱۷۱ کم‌توجهی شاعران کوچه و بازار به آرایه‌های ادبی از «ویرگی‌های ادبی شعر سبک هندی» است.

۴ ۱۷۲ در سبک هندی واژگانی مانند «سفال، بخیه و پل» که به ترتیب در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) آمده‌اند و تا پیش از سبک هندی کمتر در شعر راه داشتند، رواج یافت.

۲ ۱۷۳ تلمیح (بیت «ج»): اشاره به این‌که باد تحت فرمان حضرت سلیمان (ع) بود.

حس آمیزی (بیت «د»): زندگانی تلح

حسن تعلیل (بیت «الف»): علت فرسوده و خمیده شدن قامت آن است که در کمین راحت مرگیم.

اسلوب معادله (بیت «ب»): سفر کردن ز خویش / ناقصان / کامل شدن =

هوای گرفتن / بخار / ابر بهاران شدن

تشبیه (بیت «ه»): ما انسان‌ها به مور

۱۸۸ ۲) «لا تُخْرِنِي» نون وقایه دارد: (\leftarrow لا + تُخْرِنِ + نون وقایه + ي)
دقّتْ كَنِيد: در گزینه (۱)، «أَحْسِنِي: نیکی کن» نون جزء حروف اصلی فعل است.

۱۸۹ برورسی گزینه‌ها:

- (۱) «فی» و «مِن» حرف جَزَ هستند.
- (۲) «أَـ» قطعاً حرف تأکید است و حرف جَزَ نیست.
- (۳) «كَ» حرف جَزَ است.
- (۴) «فِي» حرف جَزَ است.

۱۹۰ ۴) «لا» از نوع نهی است.

ترجمه: هرگز به خدایان مشرکان دشنام مده.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «لا مصیبَة» از نوع «لا»ی نفی جنس است.
- (۲) «لا زَرَعَ» از نوع «لا»ی نفی جنس است.
- (۳) «لا طَاقَةَ» از نوع «لا»ی نفی جنس است.

تاریخ

۱۹۱ در اوایل دوره قاجار، صنایع دستی در ایران رشد و رونق یافت. در این زمان، به علت جنگ‌های ناپلئون، کالاهای صنعتی اروپایی چندان به ایران وارد نمی‌شد. با پایان یافتن جنگ در اروپا و سوارزیر شدن کالاهای اروپایی، صنایع دستی ایران به تدریج رو به انحطاط رفت.

۱۹۲ با وجود تأثیر و نفوذ سبک‌های فرنگی بر عناصر معماري ایرانی، بسیاری از معماران می‌کوشیدند در ساخت بناها، قواعد و اصول معماري سنتی ایرانی را هم چنان حفظ و پاسداری کنند. برای نمونه، می‌توان به خانه‌های مجلل و باشکوهی که در برخی از شهرها ساخته شد، از جمله خانه بروجردی‌ها در کاشان، اشاره کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۲) پس از ورود و رواج مظاهر تمدن غربی، ساختمان‌هایی مانند بانک‌ها تلگراف‌خانه‌ها و ...، تحت تأثیر معماری اروپایی ساخته شدند.
- ۳) شمس‌العماره از بناهای معروف به «کارت پستالی» دوره قاجار است که بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته شده‌اند.

۱۹۳ ۱) انگلستان با تحمیل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد (۱۲۷۳ ق).

۱۹۴ در دوره سلطنت ناصرالدین شاه، با ورود محصولات جدید کشاورزی از اروپا به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد.

۱۹۵ در رأس ایلات، سران ایل قرار داشتند و تمام مناسبات و روابط حکومت و ایل زیر نظر آن‌ها انجام می‌گرفت. سران ایلات اغلب در مناطق تحت نفوذ خود به طور مستقل حکومت می‌کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) به استثنای اربابان و زمین‌داران، جمعیت روستایی اغلب افرادی بودند که زمین نداشتند و در اراضی مالکان کار می‌کردند.
- (۲) افراد ایل به سبب کارهایی که برای رهبران خود انجام می‌دادند، نسبت به روستاییان وضعیت بهتری داشتند.
- (۳) افراد ایل همواره به عنوان نیروهای مسلح در موقع جنگ، یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار به شمار می‌رفتند.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:
۱) «آمْتَوْا» و «عَمِلُوا» ماضی هستند، نه مضارع.

۲) «أَحْسَنَ» اسم تفضیل نیست؛ بلکه فعل است. \leftarrow کاری را به خوبی انجام داده است، ضایع نخواهیم ساخت (\leftarrow ضایع نمی‌کنیم)
۴) فعل «عَمِلُوا» ماضی است، «كَسَانِي كَه» نادرست است، «نيکوترين کار» نادرست است، انجام می‌دهند (\leftarrow انجام داده است)

۱۸۲ **۴) ترجمه کلمات مهم:** مَنْ: هر کس، هر که / يَوَاصِل: ادامه دهد / عَمَلَه: کارش را / دَوْلَوْبَا: با پشتکار / لَا تُضْعِفْ عَزْمَةَ حَوَادِثِ الدَّهَرِ المَرَّةَ: عزمش را حوادث تلخ روزگار ضعیف نسازد / يَحْقِقَ: محقق می‌کند / غَايَةَ: هدف اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «يَوَاصِل» اصلاً ترجمه نشده است، پشتکار داشته باشد (\leftarrow با پشتکار داشته باشد)، حوادث معنای «نگاری‌ها» نمی‌دهد.. «يَحْقِقَ: محقق می‌سازد» معلوم است.

۲) «يَوَاصِل» معنا نشده است، «غایة» مفرد است.
۳) ساختار جمله اصلاً با عبارت عربی هماهنگ نیست، زاید بودن «نگار»

۱۸۳ **۱) ترجمه کلمات مهم:** للإِنْسَان صديق: انسان دوستی دارد و هو الحيوان الّذِي: و آن همان حیوانی است که / يُرْشِدَ إِلَى: او راهنمایی می‌کند به اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) «طَائِرَة» و «سَفِينَة» نکره هستند، «نَشَانٌ مَيْدَه» ترجمه درستی نیست.

۳) «لِـ» باید به صورت «داشتن» ترجمه شود نه «برای»، «طَائِرَة» و «سَفِينَة» نکره هستند.

۴) «للإِنْسَان صديق» نادرست ترجمه شده است، عدم ترجمة «هو»، «طَائِرَة» و «سَفِينَة» مفرد هستند، نه جمع.

۱۸۴ **۴) ترجمه عبارت سؤال:** «دانشمند بدون عمل مانند درخت بدون میوه است.»

مفهوم: «تأکید بر همراه بودن علم با عمل است.» یا «زمانی علم مؤثر می‌شود که تبدیل به عمل شود.» گزینه (۴) فقط به دانش و علم تأکید دارد.

۱۸۵ **۱) اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:**

۲) «أَيْنَ دَلْفِينِ: هَذَا الدَّلْفِينِ» / «رساند: أَوْضَلَ»
۳) «نَجَاتْ دَاد: أَنْقَذَ»، «فِي الْحَيَاةِ ← حَيَاةِ»
۴) «رساند: أَوْضَلَ» نه «وَضَلَ»

■■■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۸۶ - ۱۹۰):

۱۸۶ **۳) برورسی سایر گزینه‌ها:**
۱) متعد \leftarrow لازم / فاعله محوذ \leftarrow فاعلش محوذ نیست، چون فعل معلوم است.

۲) اسم «إِنْ» و مرفوع بالضمة \leftarrow اسم «إِنْ» و منصوب بالفتحة

۴) معرف بآل \leftarrow معرف بآل نیست؛ «آل» ندارد.

۱۸۷ **۳) برورسی گزینه‌ها:**

۱) «القناجم»: معدن‌ها: «سَتَارَهَاتِي نُورَانِي در آسمان.» ربطی به ستارگان ندارد.

۲) «الأنفاق: تونل‌ها: «دَادَنِ مَالِ به فَقِيرَانِ وَبَنِوَاءِي.» \leftarrow جمع «نَفَقَ» است و ربطی به «إنفاق» ندارد.

۳) «القناة: کanal: «يَكَ مَجْرَايِ آبَيِ تَنَّـگَ كَه بَيْنَ دَوْ جَزَ رَـا ارْتِبَاطَ مَيْدَه.» \leftarrow به درستی تعریف شده است.

۴) «الشهل: دشت:»: «زَمِينَيِ بَلَندَ كَه بَرَـا كَشاورَـزِي مناسب نیست.» \leftarrow مکان مرتفع نیست و امکان زراعت در آن وجود دارد.

۲۰۶ ۳ آریایی‌های نخستین، برای خشنودی خدایان، حیوانات را قربانی می‌کردند و سرودها و نیایش‌های گوناگونی می‌خواندند. افرادی با عنوان مُعَ، مراسم و تشریفات دینی را اجرا می‌کردند. اقوام آریایی برخلاف مردمان ایلام، بین‌النهرین، یونان و ... برای خدایان خویش معابد باشکوه نمی‌ساختند. آنان اعتقاد داشتند که نفوذ و قدرت خدایانشان محدود به ناحیه و شهر خاصی نمی‌شود، بلکه تمام قلمرو گیتی را دربر می‌گیرد.

۲۰۷ ۴ یکی از مقام‌های عالی مرتبه دربار ساسانی که عنوان واستریوشان سالار داشت، رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت. او علاوه بر مستولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد.

۲۰۸ ۱ حکومت ساسانی با در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان ماهر از قلمرو روم در شام (سوریه) به ایران، کارگاه‌های بافندگی متعددی را در شوش، جندی‌شاپور (گندی‌شاپور) و شوستر ایجاد کرد.

۲۰۹ ۲ از دوران اشکانی، نقش‌برجسته‌های هخامنشی باقی مانده، اما از نظر فنی و هنری در سطح نقش‌برجسته‌های هخامنشی و ساسانی نیستند.

۲۱۰ ۱ در دوره ساسانیان، آتشکده‌های بسیاری در شهرها و روستاهای ایران ساخته شد. سه آتشکده آذربزین‌مهر در خراسان، مخصوص کشاورزان، آذربزنی‌شپور در آذربایجان، ویژه شاهان و آذربنیغ در فارس، خاص موبدان، بزرگ‌تر و شکوهمندتر از دیگر آتشکده‌ها بودند.

۲۱۱ ۴ از مشهورترین آثار تاریخ‌نگاری دوره صفوی می‌توان به کتاب حبیب‌السیر تألیف غیاث‌الدین خواندمیر در زمان سلطنت شاه اسماعیل اول، اشاره کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲۱۲ ۱ توماس آکویناس، برجسته‌ترین فیلسوف اروپایی در سده‌های ۱۲ و ۱۳ م بود که در یکی از مهم‌ترین کتاب‌های خود با عنوان «أصول الهیات» از برهان‌های ارسطو برای اثبات خدا استفاده کرد. نظریات فلسفی او تا قرن نه به عنوان فلسفه‌رسمی کلیسايی کاتولیک به شمار می‌رفت.

۲۱۳ ۱ روابط حکومت صفوی با تیموریان (گورکانیان) هند: همزمان با قدرت‌گیری دولت صفوی در ایران، یکی از نوادگان تیمور به نام ظهیرالدین محمد بابر در هندوستان قدرت را به دست گرفت. با وجود این‌که دو دولت بر سر مسئله قندهار با یکدیگر اختلاف داشتند و این شهر چند بار میان دو طرف دست به دست شد، اما در مجموع روابط آن‌ها حسن‌بوود.

۲۱۴ ب) بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) قندهار در زمان حکومت شاه صفی به دست گورکانیان افتاد و در دوره شاه عباس دوم باز پس گرفته شد.

ج) این شهر برای حفظ مناطق شرقی و درآمدهای گمرکی، برای ایران از اهمیت برخوردار بود و از مراکز مهم نیروی دریایی ایران در عصر صفوی نبود. ه) قندهار هرگز پایتخت صفویان نبوده است.

۲۱۵ ۳ صفویان هنر اصیل فرش‌بافی ایران را از حالت روس‌تایی و عشايری خارج کردند و به صورت یک صنعت ملی درآوردند.

۲۱۶ ۲ دانشمندان اروپایی در قرون وسطی از طریق ترجمة آثار و نوشته‌های فیلسوفان مسلمان مانند ابوعلی سینا و ابن‌رشد با اندیشه‌های فلسفی فیلسوفان بزرگ یونان باستان همچون ارسطو، افلاطون و ... آشنا شدند.

۱۹۶ ۳ روحانیون به سبب نظریت بر موقوفات و دریافت وجهات شرعی، از نظر مالی مستقل از حکومت بودند.

۱۹۷ ۲ نگارش آثار فلسفی به زبان فارسی در دوره صفویه به تدریج از رونق افتاده بود.

۱۹۸ ۲ میرزا حسین خان سپهسالار، یکی از صدراعظم‌های عصر ناصری، نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرانگ و اخذ تمدن اروپایی داشت.

۱۹۹ ۳ در زمان حکومت فتحعلی‌شاه قاجار و پس از آن‌که حاکم گرجستان خود را تحت حمایت دولت روسیه قرار داد، روس‌ها به منطقه قفقاز لشکرکشی کردند و گرجستان را تصرف نمودند. این اقدام سرآغاز جنگ‌های ایران و روسیه به حساب می‌آید.

۲۰۰ ۳ امیرکبیر، صدراعظم باکفایت ایران، با جدیت تمام برای تشكیل ارتش حرفه‌ای و دائم اقداماتی انجام داد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مربوط به دوران صدارت حاج‌میرزا آقسی است.

(۲) مربوط به دوران صدارت میرزا حسین خان سپهسالار است.

(۴) مربوط به دوران صدارت قائم‌مقام فراهانی است.

۲۰۱ ۲ در دوره هخامنشی، تجربیات و سبک‌های هنری اقوام غیرایرانی با شیوه‌های بومی توکیب شد و هنری به وجود آمد که کاملاً تازگی داشت و روح هنر ایرانی بر آن حاکم بود.

۲۰۲ ۳ مورخان یونانی به داستان‌های حمامی و عاشقانه مادی و نیز برخی اشعار آن دوره اشاره کرده‌اند که به صورت شفاهی نقل می‌شده است. از گزارش‌های همین مورخان معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته و مردم، آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند که داستان «هزار افسان»، از آن جمله است.

۲۰۳ ۳ زبان‌های ایرانی دوره میانه، تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانیان در مناطق مختلف ایران متداول بودند. زبان پارسی یا پهلوی اشکانی، از جمله این زبان‌ها است.

۲۰۴ ۲ در عصر باستان، بیش‌تر کشاورزان ایران بر روی زمین‌های متعلق به بزرگان، کار می‌کردند و سهمی از محصول را دریافت می‌کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بیش‌تر زمین‌های کشاورزی و حتی گلهای دام، متعلق به شاه، خاندان شاهی، مقام‌های حکومتی، اشرف، روحانیان بزرگ و متولیان معبدها و یا آتشکده‌ها بود (نه روس‌تاییان)، آنان غالباً در شهرها زندگی می‌کردند و از طریق نمایندگان خود، املاکشان را اداره می‌کردند و یا اجاره می‌دادند.

(۳) روس‌تاییان در کنار فعالیت‌های کشاورزی، معمولاً تعدادی دام، شامل گوسفند، بز، گاو، اسب و شتر پرورش می‌دادند.

(۴) شمار محدودی از کشاورزان قطعه زمین کوچکی داشتند، اما بیش‌ترشان فاقد زمین بودند.

۲۰۵ ۴ موبدان ترجیح می‌دادند که مطالب کتاب اوستا را به حافظه پسپارند و به صورت شفاهی به دیگران منتقل کنند، ولی تحولات دینی این عصر، از جمله پیشرفت دین مسیح در قلمرو ساسانی و درگرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان ادیان مختلف، موجب شد موبدان برای این‌که در مقام بحث و جدل، سند و مدرک قابل استنادی در اختیار داشته باشند، اقدام به مکتوب کردن اوستای شفاهی کنند؛ هر چند همچنان به نقل شفاهی آن رغبت بیش‌تری داشتند.

۲۲۷ ۳ برنامه‌ریزان شهری پس از مطالعه و شناسایی کاربری‌های موجود در شهر، میزان وسعت هر کاربری یا عملکرد را نسبت به مساحت کل شهر محاسبه می‌کنند.

۲۲۸ ۱ پردازش و تحلیل اطلاعات با **GIS** به تصمیم‌گیری می‌انجامد و به روند آن کمک می‌کند.

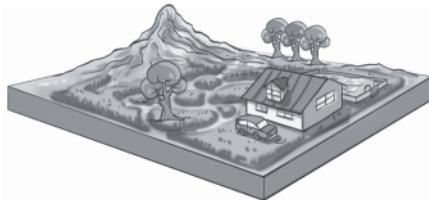
۲۲۹ ۴ در مرحله پردازش، اطلاعات با توجه به اهداف و نیاز کاربر پردازش و تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مربوط به «خروجی» هستند.

۳) مربوط به «ورودی» است.

۲۳۰ ۴ تصویر زیر، کامل‌ترین تصویر و بنایراین حاصل ترکیب داده‌ها (همپوشانی) است ← دنیای واقعی

۲۲۱ ۴ ۵۳٪ شهرها در ارتفاع ۲۰۰۰ – ۱۰۰۰ متر قرار دارند ← بیشترین

۷٪ شهرها در ارتفاع ۲۰۰۰ متر به بالا قرار دارند ← کمترین

۲۲۲ ۲ نقش ارتباطی در قدیم ← بیشاپور
نقش نظامی در زمان حال ← پیرانشهر

۲۲۳ ۲ در روستای پراکنده، خانه و زمین در یک جا هستند و خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارند.

بررسی عبارت نادرست:

ج) شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های مهم و متعدد، نقش صنعتی دارند.

۲۲۵ ۱ شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند.

۲۲۶ ۳ اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باگی شده است.

۲۲۷ ۳ هر چند جمعیت عشایری کمتر از ۰.۲٪ از جمعیت کشور است، آنان ۲۵٪ واحد دامی و ۲۰٪ از تولید پروتئین مربوط به دام کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

۲۲۸ ۲ استان‌های یزد، کرمان و اصفهان بیشترین شاغلان در بخش معدن کشور را دارند.

۲۲۹ ۲ راه‌ها رگ حیاتی جامعه هستند و تمام فعالیت‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی جامعه را تداوم می‌بخشند.

۲۱۷ ۲ در نتیجه اکتشافات جغرافیایی و دستیابی اروپاییان به منابع ثروت در سرزمین‌های جدید، حجم عظیمی از فلزات گران‌بها به اروپا سرازیر شد که تا آن زمان سایه نداشت. ذخیره فراوان طلا و نقره موجب افزایش بیش‌تر قدرت شاهان اروپایی شد و آنان را بر اشرافیتی که تا آن زمان گردن فرازی می‌کرد، برتری بخشید.

۲۱۸ ۴ تذکر: ذخیره فلزات قیمتی موجب رونق اقتصادی و رشد تجارت شهرهای اروپایی شد. این وضع به ضرر اشراف فتووال و زمین‌دار بود و موجب شد که موقعیت اجتماعی خود را از دست بدنه‌ند. در مقابل، اعتبار و منزلت تجار و صنعتگران فرازی می‌یافت (دلیل نادرستی گزینه ۴).

۲۱۹ ۴ افراد و خاندان‌های حاکم بر شهرهای ایتالیایی نیز حامی ادبیان، نقاشان، معماران، موسیقی‌دانان بودند. برای نمونه می‌توان از خاندان معروف مدیچی که بر فلورانس حکومت می‌کرد، نام برد که مشوق و حامی جدی فرهنگ، ادب و هنر بود.

۲۲۰ ۲ در سال‌های آغازین پادشاهی شاه تهماسب، اوضاع حکومت صفوی بسیار آشفته و نابسامان بود؛ از یک سو، سران ایلات قزلباش به خودسری و نافرمانی پرداختند و با یکدیگر به نزاع برخاستند و از سوی دیگر، از بکان از شرق و عثمانی‌ها از غرب به مرزهای ایران هجوم آوردند. گزینه ۲) مربوط به زمان شاه سلیمان صفوی است.

۲۲۱ ۲ صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی با استفاده از غفلت حکومت سلجوقی و اختلاف و دشمنی‌هایی که میان خلافت‌های فاطمیان و عباسیان وجود داشت، شهر بیت المقدس و چند شهر دیگر منطقه شام در سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند (۴۹۳/۱۰۹۹ ق). و ساکنان مسلمان و یهودی آن شهرها را از دم تبع گذراندند.

جغرافیا

۲۲۲ ۲ الف) با توجه به عدالت در توسعه، بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود.
ب) با توزیع متوازن جمعیت، از تمرکز و انتبوهی جمعیت در یک یا چند مادرشهر و مهاجرت بی‌رویه از روستاهای و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ پیشگیری می‌شود.

۲۲۳ ۳ انقلاب سبز عبارت است از استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی.

۲۲۴ ۲ از وظایف مهم بنیاد مسکن، تهیه و اجرای «طرح‌های هادی روستایی» است که در این طرح‌ها کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود.

۲۲۵ ۴ مردم از طریق نمایندگان خود در شوراهای اسلامی روستا و شهر، بر کار نهادهای مدیریتی نظارت می‌کنند.

۲۲۶ ۵ تحقق روستای پایدار سه رکن دارد: فعال کردن اقتصاد روستا، خدمات اجتماعی و فرهنگی و حفظ محیط زیست روستا و چشم‌اندازهای طبیعی آن.

۲۲۷ ۶۳ درصد فقر در جهان مربوط به نواحی روستایی است.
۷۶ درصد فقران کشورهای قاره آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین در نواحی روستایی زندگی می‌کنند.

۲۵۳ نظم اجتماعی پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید.

جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند؛ قواعد و هنرآهارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟ قواعد اقتصادی چگونه با قواعد زندگی خانوادگی یا قواعد سیاسی هماهنگ می‌شوند؟ جامعه‌شناسان برای پاسخ به این قبیل پرسش‌ها، از ساختار اجتماعی سخن می‌گویند.

۲۵۴ جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت روش علوم است.

حس و تجربه (نگاه از بیرون) روش جامعه‌شناسی تبیینی می‌باشد. استفاده از روش آزمایش در علوم طبیعی متداول است، ولی در جامعه‌شناسی کاربرد چندانی ندارد. یکسان‌دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیج و مهره‌های نفلم اجتماعی تقلیل می‌دهد.

۲۵۵ نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید. موقوفیت‌های دانشمندان علوم طبیعی باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان را بررسی کنند.

جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد. جوامعی که نظم اجتماعی را از این منظر بوقرار می‌سازند، شاید با تطمیع، تهدید و اجراء قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب شرکت و همکاری افراد براساس میل و رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.

۲۵۶ جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کتفی می‌بیند. ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود.

اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم، نظم اجتماعی بیرون و مستقل از انسان‌ها خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سارگار کنیم.

۲۵۷ **۳** حس و تجربه (نگاه از بیرون) روش جامعه‌شناسی تبیینی می‌باشد.

هدف جامعه‌شناسی تبیینی، پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی است. موضوع جامعه‌شناسی تبیینی: پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی هستند.

اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاورده انسانی ندانیم، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.

۲۵۸ **۱** لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.

جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود. به همین دلیل، اگوست کنت بنیان‌گذار جامعه‌شناسی ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این رشته برگزید. این رویکرد که جامعه‌شناسی را در زمرة دانش‌های تجربی و ابزاری قرار می‌دهد با نام جامعه‌شناسی تبیینی شناخته می‌شود.

۲۴۰ پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

۲۴۱ در رودهای قابل کشتیرانی، تالوگ بهترین خط مرزی است؛ چون هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

۲۴۲ **۴** مرز بین کانادا و آمریکا ← روی مدار ۴۹ درجه شمالی (مرز مصنوعی)

مرز بین کره شمالی و کره جنوبی ← روی مدار ۳۸ درجه (مرز تحملی)

۲۴۳ ارکان اصلی یک کشور سرزمین، جمعیت (ملت) و نظام سیاسی (حکومت) است.

۲۴۴ خط مبنا، پایین‌ترین حد جزر در دریاست.

۲۴۵ در تعیین مرز تطبیقی، شرایط فرهنگی مانند دین و زبان در نظر گرفته می‌شود، مثل مرز بین هند و پاکستان.

۲۴۶ **۴** فرانسه از پیشگامان الگوی نظام سیاسی تک‌ساخت در جهان است.

۲۴۷ مکیندر معتقد بود بخش عمده خشکی‌های جهان، سه قاره به هم چسبیده آسیا، اروپا و آفریقا است و جزیره جهانی نام دارد. مکیندر در این جزیره جهانی، منطقه خشکی اوراسیا (از رود ولگا در غرب تا سیبری در شرق) را قلعه جهان می‌دانست و می‌گفت این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است. وی بخش مرکزی این منطقه (ب) را محور یا قلب خشکی جهان (هارتلند) نامید. او معتقد بود که این منطقه، یعنی شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هر کس بر منابع آن مسلط شود، می‌تواند بر کل جزیره جهانی و جهان فرمان براند.

۲۴۸ بهترین شکل برای یک کشور، شکل فشرده (جمع و جور) است که در آن پایخت در مرکز قرار گرفته است. در چنین وضعیتی، در کمترین زمان می‌توان از مرکز یک سرزمین به تمام نقاط آن دسترسی پیدا کرد. قابلیت دفاعی کشور در این شکل زیاد است.

۲۴۹ **۲** عواملی چون آب، خاک، آب و هوا و پوشش گیاهی، بنیادهای زیستی کشور محسوب می‌شوند.

۲۵۰ **۱** دریای عمان تنها دریای آزاد ایران محسوب می‌شود.

جامعه‌شناسی

۲۵۱ **۲** با توجه به تصاویر صورت سؤال، در زندگی روزمره بی‌نظمی بیش‌تر به چشم می‌آید و نظم از نظرها پنهان می‌ماند. ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم به دلیل آن‌که به نظم عادت کرده‌ایم. جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأнос «آشنایی‌زدایی» می‌کنند.

۲۵۲ **۲** آشنایی‌زدایی معنای عادت‌زدایی نیز می‌دهد. افراد در زندگی روزمره غالباً بنا به نیازهای عملی خود با هر موقعیت اجتماعی مواجه می‌شوند و معمولاً از پیچیدگی و عمق آن می‌کاهند و آگاهی و داشت ساده و راحت‌تری از آن می‌سازند، اما جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از نوعی دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود.

۲۶۵ برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقیق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

نایسند بودن اسراف و تبذیر از جمله آرمان‌هایی است که بیرون از قلمرو واقعی قرار می‌گیرد.

در سراسر تاریخ، حق و باطل از آرمان‌های بشری بوده و اغلب جهان‌های اجتماعی، رعایت حق و مقابله با باطل را لازم دانسته‌اند.

تکاثر پدیده باطلی است که گاه درون قلمرو آرمانی و گاه درون قلمرو واقعی یک جهان اجتماعی قرار می‌گیرد.

۲۶۶ جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند.

برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقیق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شوند.

۲۶۷ هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد و براساس خرافات شکل گرفته باشد، باطل و بخش‌هایی که از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد، حق است. عقیده به توحید و ارزش‌های توحیدی و ... از جمله عقاید و ارزش‌های حقاند. ظلم، بی‌عدالتی و ... از جمله عقاید و ارزش‌های باطل‌اند.

۲۶۸ حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه دیگر نیز متفاوت است، اما حق و باطل در زمان‌ها و مکان‌های مختلف مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی‌اند.

۲۶۹ ارزیابی جهان‌های اجتماعی، ارزیابی واقعیت‌ها و آرمان‌های آن جهان اجتماعی است.

واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی کرد. تکاثر به معنای مال‌اندوزی می‌باشد.

۲۷۰ بررسی عبارت نادرست:

ج) آرمان اجتماعی تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و ... است.

۲۷۱ فرهنگ ایرانی در دوره حکومت سلوکیان، هویت خود را حفظ کرد.

۲۷۲ با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.

مبلغان مذهبی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند.

استعمار مهمنترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود. دولتها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازرگانی نیاز داشتند.

۲۷۳ ژاپن از قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی بسته بود.

در دو سده نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.

مواجهه فرهنگ غرب با فرهنگ اسلام نمونه‌ای از چالش بین فرهنگ‌ها و تمدن‌ها در سطح جهان است.

برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند. رشد جمعیت نیز از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند. نظام اجتماعی همانند موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ کند.

استفاده از روش آزمایش در علوم طبیعی متدالوی است، اما در جامعه‌شناسی کاربردی ندارد.

۲۵۹ جامعه و نظام اجتماعی را می‌توان به موجود زنده تشبيه کرد، ولی باید به این نکته توجه داشت که جامعه یک موجود زنده نیست، بلکه شبیه یک موجود زنده است. برخی رویکردهای جامعه‌شناسی به تفاوت این دو عبارت توجه کافی نداشته‌اند.

منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.

اگر جامعه را هم‌چون طبیعت تصویر کنیم و آن را دستاورده انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصویر کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود، در آن صورت ممکن است فقط می‌توانیم از داشت‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.

۲۶۰ بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه، تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته است، به دنبال نخواهد داشت.

د) در پدیده‌های همتغیر می‌توان تغییرات یکی از آن‌ها را به کمک تغییرات دیگری توضیح داد و برخی از این همتغیری‌ها قابل مشاهده‌اند و می‌توان آن‌ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد.

۲۶۱ ارزش‌ها، راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند.

وقتی مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، ارزش‌ها به واقعیت تبدیل می‌شوند. آرمان اجتماعی تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد، خانواده و ... است. آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور است؛ همان‌طور که آب در رودها جاری است.

۲۶۲ استکبارستیزی و احترام به پدر و مادر درون قلمرو واقعی جهان اجتماعی قرار دارند.

۲۶۳ از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.

۲۶۴ علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.

حقایق هر چند خود ثابت‌اند، ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی، تغییرپذیرند. یعنی برای جهان‌های اجتماعی، امکان انحراف از حق و پذیرش باطل وجود دارد و بر عکس. حدود قلمرو واقعی و آرمانی هر جهان اجتماعی دستخوش تغییر می‌شود و از جامعه‌ای به جامعه دیگر نیز متفاوت است، همان‌طور که استقلال سیاسی در ایران، پیش از انقلاب اسلامی یک آرمان بود که با انقلاب اسلامی به یک واقعیت تبدیل شد.

فلسفه و منطق

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ ۲۸۱

- (۲) رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است و مانند رابطه دوستی نیست که ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد.
 (۳) در رابطه علیت، معلول وجودش را از ناحیه علت می‌گیرد و در وجود خود نیازمند دیگری است.
 (۴) در روابط بعد از وجود، ابتدا وجود دو طرف فرض می‌شود و وجود هیچ‌کدام متوقف بر دیگری نیست.

۳ ۲۸۲ دیدگاه هیوم با این‌که تجربه‌گر است نظر خاصی است که در گزینه (۳) به درستی بیان شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دیدگاه کانت است.
 (۲) نظر دکارت است.
 (۴) نظر امپریست‌ها می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ ۲۸۳

- ۱ و ۳) هیوم منکر اصل علیت بود و آن را ناشی از عادت ذهنی می‌دانست که در ذهن ما چنین تداعی می‌شود که خورشید علت روشن شدن زمین است و این تداعی چیزی جز یک امر روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست.
 (۴) نظر امپریست‌ها می‌باشد.

۳ ۲۸۴ امپریست‌ها معتقدند که انسان از طریق حس به توالی پدیده‌ها بی‌پرداز و رابطه علیت را بنا می‌نهاد و این نظر کانت نیست، اما سایر گزینه‌ها دیدگاه کانت را بیان کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ ۲۸۵

- (۱) ما از طریق حس و تجربه، فقط به دنبال هم آمدن یا همراه آمدن برخی پدیده‌ها را می‌باشیم.
 (۳) به دنبال هم آمدن دو حادثه به معنای علیت نیست.
 (۴) بعد از درک علیت، برای این‌که علت حوادث طبیعی را بدانیم، باید از حس و تجربه خود استفاده کنیم، نه برای درک علیت.

۲ ۲۸۶ اصل «وجوب بخشی علت به معلول»، جهان را تابع رابطه‌ای ضروری و حتمی نشان می‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱ و ۴) نظم و انتظام از اصل سنتیت نتیجه می‌شود.
 (۳) پیوستگی و ارتباط از اصل علیت نتیجه می‌شود.

۱ ۲۸۷ لازمه و نتیجه اصل علیت، ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان است و از اصل سنتیت، نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها نتیجه می‌شود.

۴ ۲۸۸ دموکریتوس فیلسوف یونان باستان (رد گزینه‌های (۱) و (۳)) معتقد بود که ماده اولیه تشکیل‌دهنده جهان، اتم‌ها و ذرات ریز تجزیه‌ناپذیری هستند که برخورد اتفاقی این ذرات سرگردان سبب پیدایش عنصر و اشیای فعلی در جهان شده است.

۲ ۲۸۹ این سینا در مهم‌ترین کتاب فلسفی خود، یعنی الهیات شفا هم درباره اتفاق و هم درباره شائس سخن گفته و تلاش کرده است نظر مردم را در مورد این مفاهیم تصحیح نماید.

۲ ۲۷۴ کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعماری منتقل می‌کنند، ولی این انتقال در جهت استقلال این کشورها یا تعديل جهانی ثروت نیست، بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعماری‌گر است. بدین ترتیب با رشد و تحول کشورهای استعماری‌زده نیز فاصله ووابستگی کشورهای غربی و غیرغربی، همچنان حفظ می‌شود.

۳ ۲۷۵ با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود. آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.

برای مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی، پیمان‌هایی از قبیل حبس عدم تعهد، اتحادیه عرب، سازمان کنفرانس اسلامی و ... بین دولتها شکل گرفته است.

۱ ۲۷۶ بررسی عبارت‌های نادرست:

- ب) اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود.
 (د) ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

۳ ۲۷۷ به سبب موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آن‌ها آمریکا، در عرصه رسانه، بسیاری از ناظران از امپراتوری رسانه‌ای سخن می‌گویند. از این منظر، امپراتوری فرهنگی تاراهای تأسیس شده است که کشورهای کم‌تر توسعه یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند، زیرا منابع و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند. تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های سهیونیستی، نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه آشکارا بخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست. بسیاری از متقدان، نگران این هستند که تمکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

۳ ۲۷۸ علوم انسانی غربی که بر بنیان‌های هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی غرب بعد از رنسانس شکل گرفته‌اند، زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن، به گونه‌ای سکولار تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند.

جوامع غربی، بخشی از علوم طبیعی را که برای خدمت‌رسانی به غرب مورد نیاز است، به کشورهای در حال توسعه آموزش می‌دهند، ولی از آموزش دانش‌های راهبردی خودداری می‌کنند.

۲ ۲۷۹ برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد. این پدیده اغلب نوعی خودباختگی فرهنگی نیز در آن جوامع ایجاد کرد. خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود که جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقليدی فراگیرد. در شرایطی که جوامع غیرغربی، مدیریت خود را در گزینش عناصر مناسب فرهنگ غربی از دست می‌دهند، غرب مدیریت انتقال فرهنگ خویش را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست می‌گیرد.

۳ ۲۸۰ اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعه جهانی با چالش‌های درون‌فرهنگی مواجه خواهد شد.

۳۰۴ سقراط در آغاز جوانی حرفه پدری را دنبال کرد، ولی به زودی از آن دست کشید و در زندگی قناعت پیشه کرد و در پی تحقیل معرفت حقیقی برآمد. او نزد استاد خاصی درس نیاموخت، بلکه بیشتر از راه مطالعه در آثار گذشتگان و تفکر و تأمل و رفتار صحیح در زندگی مراتب خرمندی را پیمود. سقراط شهر آتن را به قصد شرکت در جنگ‌های معروف به پلوپونزی ترک گفت و در این جنگ‌ها از خود رشدات‌های فراوان نشان داد. سقراط سرانجام در سال ۳۹۹ پیش از میلاد از طرف برخی منتقدان آتنی محاکمه و به مرگ محکوم گردید.

۳۰۵ سقراط نزد استاد خاصی درس نیاموخت، بلکه بیشتر از راه مطالعه در آثار گذشتگان و تفکر و تأمل و رفتار صحیح در زندگی مراتب خرمندی را پیمود.

۳۰۶ سوفسٹائیان بر شیوه زندگی مردم تأثیر می‌گذاشتند.

۳۰۷ «سوفسٹائیان بر شیوه زندگی مردم تأثیر می‌گذاشتند. در چنین شرایطی که جامعه آتن از حقیقت و فضیلت فاصله می‌گرفت و حق طلبی در سایه جدل و سخنوری ماهراه کمرنگ می‌شد...» جدل بر سر حق نیوی، بلکه باعث ضعف آن شده بود و فلاسفه هم قدرتی نداشتند و اصلاً سوفسٹائیان به حقیقتی اعتقاد نداشتند.

۳۰۸ او برای احیای تفکر عقلانی و استواری فضیلت قیام کرده و شالوده تفکر فلسفی اصیل را استوار ساخت. سقراط هیچ کتابی نتوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد. زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است. ما از مطالعه و تأمل در زندگی او می‌توانیم دفتر اندیشه‌های فلسفی اش را ورق بزنیم و به نقش حقیقی فلسفه در زندگی، بیش تر پی ببریم.

۳۰۹ کسانی که سقراط را محاکوم کردند، سفسطه را ترویج می‌کردند، پایه‌های اخلاقی شهر را ویران می‌ساختند و کسب ثروت را از هر راهی مجاز می‌شمردند، ولی آنان همچنان نفوذ خود را حفظ کرده بودند.

۳۱۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خطابه سوم سقراط پس از صدور حکم وی ایراد شد.

(۲) نمایندگی را ملتوس برعهده داشت.

(۳) این سه تن نماینده قشر زیادی بودند.

روان‌شناسی

۳۱۱ مراحل سه‌گانه حافظه: رمزگردانی (به حافظه سپردن) ← ذخیره‌سازی یا اندوزش (نگهداری اطلاعات) ← بازیابی (به خاطر آوردن اطلاعات ذخیره‌شده)

۳۱۲ (الف) در این موقعیت، سارا چون هنگام خواندن درس شیمی (پس از فیزیک) استراحتی نداشته و بالاصله درس را خوانده است، اطلاعات او با هم تداخل پیدا کرده.

(ب) در این موقعیت، عدم رمزگردانی اندازه و ابعاد تلویزیون اتفاق افتاده است.

۳۱۳ از آن جایی که می‌ترسی برای توضیح واژه «فوبی» از مثال‌های مختلف استفاده کرده است، این روش بیانگر بسط معنایی است.

۳۱۴ یکی از ساده‌ترین شیوه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به بلندمدت، بازگویی و تمرين است.

۳۱۵ پاسخ‌گویی به سؤال گزینه (۱)، نیاز به حافظه رویدادی دارد؛ زیرا در برگیرنده تجربه مشخصی است که به یک زمان و مکان مشخص مربوط می‌شود. سایر گزینه‌ها نشان‌دهنده حافظة معنایی هستند؛ زیرا پاسخ‌گویی به آن‌ها نیاز به ذخیره دانش معنایی دارد.

۲۹۰ حرارت سبب بخستن آب می‌شود ← نشانه عدم سختی علت و معلول است.

همه عوامل پیدایش باران موجود باشند، اما باران نبارد ← نشانه عدم حتمیت و وجود بخشی است. تحولات زمین به طور اتفاقی منجر به پیدایش انسان شده است ← به معنای نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان است.

۲۹۱ امروزه استدلال تمثیلی را نوعی استدلال استقرایی می‌دانند.

۲۹۲ استدلال تمثیلی استدلالی ضعیف و نتایج آن احتمالی است.

۲۹۳ ۱ هر چه وجوده مشابه میان دو امر بیشتر باشد، استدلال تمثیلی قوی‌تر است.

۲۹۴ دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی قوی، مبنای برای علوم تجربی فراهم کنند.

۲۹۵ استدلال به کار رفته در این بیت، تمثیل است، چون از یک تمثیل گردان بر گنبد استفاده شده است.

۲۹۶ تعداد نمونه‌ها باید نسبت به جامعه آماری مناسب باشد، نه این‌که زیاد باشد؛ به عبارت دیگر این یک ملاک نسبی است.

۲۹۷ ۳ گزینه (۳) یک قیاس است، اما سایر گزینه‌ها استدلال تمثیلی هستند.

۲۹۸ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نتیجه تمثیل نمی‌تواند یقینی باشد.

(۲) نتیجه استقرا نمی‌تواند یقینی باشد.

(۳) نتیجه قیاس نمی‌تواند غیریقینی باشد.

۲۹۹ ۱ در گزینه (۱) حکم ۵ آزمون به بقیه آزمون‌ها سوابت داده شده، پس استقرا است، نه تمثیل.

۳۰۰ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تعمیم حکم مسافران (برخی از رانندگان) که نسبت به کل رانندگان کم هستند به کل، استقرای قوی‌ای نیست.

(۳) یک بار خرید پرتقال خوب، بعد تعمیم به کل میوه‌ها! خیلی ضعیف است.

(۴) اصلاً استقرا نیست، چون حکم آن کلی نیست.

۳۰۱ مردی (سقراط) که همه او را می‌شناختند (رد گزینه (۲)).

دیرزمانی بود که سخنان شیرین و پرمعنای او بر سر زبان‌ها بود (رد گزینه (۱)).

سخنان به ظاهر ساده و گاه خنده‌آورش ژرفای خاصی داشت. لباس‌های ساده می‌پوشید. اخلاق و منش جذابی داشت. رفتار متواضعانه و همراه با احترام او موجب شده بود جوانان زیادی مجذوبش شوند (رد گزینه (۴)).

۳۰۲ او هر روز در شهر به راه می‌افتد و نزد بازاریان، مردم عامی و اعیان و اشراف می‌رفت و با آنان حرف می‌زد و پیوسته درباره مسائل روزمره زندگی می‌اندیشید. او می‌گفت: «من هیچ‌گاه از بیدار ساختن و سرزنش شما و پند دادن به شما بازنمی‌ایstem... این رسالتی است که خداوند با ندای غیبی و در رؤیاها بر عهده من نهاده است.»

۳۰۳ سقراط در شهر آتن به دنیا آمد. پدرش سنگ‌تراش و مادرش ماما بود. بزرگ‌ترین شاگرد وی افلاطون بود.

۲۱۶ **۴ بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی رویدادی که اتفاق نیفتاده است و فرد به غلط ادعا می‌کند که آن رویداد خاص قبل اتفاق افتاده است، باعث شکل‌گیری حافظه کاذب می‌شود. (گزینه ۳)، تعریف فراموشی است.)**

۲۱۷ **۴ اگر جفت واژگان ارتباط معنایی داشته باشند، بازیابی آن‌ها کارآمدتر است؛ رمزگردانی از مراحل حافظه است، پس دارای ارتباط معنایی هستند. کنار یکدیگر قرار گرفتن واژگان نشان‌دهنده وجود نشانه‌های بیرونی است که کارایی و کارآمدی آن برای بازیابی کمتر از نشانه‌های درونی می‌باشد.**

۲۱۸ **۲ نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت ← عمدتاً معنایی گنجایش اندوزش حافظه حسی ← نامحدود زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت ← چند دقیقه**

۲۱۹ **۳ علت پدیده نوکزبانی ← مشکل در بازیابی مدت ذخیره‌سازی ردهای حسی ← کوتاه نوع رمزگردانی بزرگسالان ← کلی و خلاصه**

۲۲۰ **۱ «یادگیری عمیق» برای کنترل اثر تداخل و «مرور مطالب، چند ساعت بعد از یادگیری» برای کنترل اثر گذشت زمان به کار می‌رود. نکته؛ تداخل اطلاعات و گذشت زمان هر دو از عوامل مؤثر در ایجاد فراموشی هستند.**